

**TARKKUUSSUUNNISTUKSEN
KILPAILUSÄÄNNÖT
KANSAINVÄLISEN SUUNNISTUSLIITON (IOF)
TAPAHTUMISSA**

**(Tarkkuussuunnistuksen maailmanmestaruuskilpailujen säännöt)
(Tarkkuussuunnistuksen alueellisten mestaruuskilpailujen säännöt)**

Tämä kilpailusääntöjen versio on voimassa 1.1.2016 lähtien.
Tulevat lisäykset julkaistaan Kansainvälisen Suunnistusliiton IOF:n
virallisella internetsivulla osoitteessa <http://www.orienteing.org/>

*Pystysuora viiva vasemmassa marginaalissa näyttää kohdat, joissa on
merkittävä muutos verrattuna edelliseen suomenkieliseen versioon.*

*Tätä suomenkielistä versiota käytettäessä on huomattava,
että edellinen suomeksi julkaistu versio julkaistiin vuonna 2013.*

TARKKUUSSUUNNISTUKSEN KILPAILUSÄÄNNÖT KANSAINVÄLISEN SUUNNISTUSLIITON (IOF) TAPAHTUMISSA

Sisällysluettelo

1. Määritelmät.....	3
2. Yleistä.....	4
3. Tapahtuman ohjelma.....	5
4. Tapahtuman haku.....	5
5. Sarjat.....	5
6. Osallistuminen.....	6
7. Kulut.....	7
8. Tapahtumasta tiedottaminen.....	7
9. Ilmoittautumiset.....	9
10. Matkustaminen ja kuljetukset.....	10
11. Harjoittelu ja mallisuunnistus.....	10
12. Lähtöjärjestys ja karsintasarjat.....	11
13. Joukkueenjohtajien kokous.....	12
14. Maasto.....	12
15. Kartat.....	12
16. Radat.....	13
17. Aikarastit.....	14
18. Alueita ja reittejä koskevat rajoitukset.....	14
19. Rastinmääritteet.....	15
20. Rastien asettelu ja välineistö.....	15
21. Kilpailukortit ja merkitsemismenetelmät.....	16
22. Välineet.....	17
23. Lähtö.....	17
24. Maali ja ajanotto.....	18
25. Tulokset.....	19
26. Palkinnot.....	20
27. Tasapuolisuus.....	21
28. Rikkomusilmoitukset.....	22
29. Vastalauseet.....	23
30. Jury.....	23
31. Vetoamukset.....	24
32. Tapahtuman valvonta.....	24
33. Raportointi.....	25
34. Mainokset ja sponsorointi.....	25
35. Mediapalvelut.....	26
Liite 1: Ratamestariryön periaatteet tarkkuussuunnistuksessa.....	27
Liite 2: IOF:n tekemä päätöslauselma ympäristöystävällistä käytännöstä.....	33
Liite 3: Leibnitzin konventio.....	34
Liite 4: Hyväksytyt leimausjärjestelmät.....	35
Liite 5: Tarkkuussuunnistuksen Euroopan mestaruuskilpailut.....	36
Liite 6: Tarkkuussuunnistusviesti.....	38
Merkittävät muutokset edelliseen versioon.....	40

1. Määritelmät

1.1 Tarkkuussuunnistus on urheilulaji, johon liittyy kartan ja maaston tulkintaa. Kilpailijat käyvät maastoon merkityillä tehtäväpisteillä yleensä määrättyssä järjestyksessä. He valitsevat useamman rastilipun joukosta sen, joka sijaitsee karttaan merkityn rastiympyrän keskellä rastinmääritteen mukaisesti. Valinta täytyy merkitä muistiin. Kilpailijat käyttävät apunaan kompassia ja järjestäjiltä saatua karttaa. 'Kilpailija' tarkoittaa yksilöä tai joukkuetta.

1.2 Kilpailija voi edetä:

- *jalan*
- *pyörätuolilla (pyörätuoli voi olla käsikäyttöinen tai sähköpyörätuoli)*
- *polkupyörällä, kolmipyörällä, käsipyörätuolilla*
- *muilla keinoin. Liikkumisen apuvälineet ovat sallittuja.*

Moottoriajoneuvojen ja useammalle kuin yhdelle henkilölle suunniteltujen akkukäyttöisten kulkuneuvojen käyttö on kiellettyä.

1.3 Tarkkuussuunnistuksessa on erityyppisiä kilpailuja, jotka voidaan erotella seuraavin perustein:

- kilpailun ajankohta:
 - *päivä* (päivänvalon aikaan)
 - *yö* (pimeään aikaan)
- kilpailun luonne:
 - *henkilökohtainen kilpailu* (henkilö kilpailee itsenäisesti)
 - *viesti* (kaksi tai useampi joukkueen jäsen suorittaa peräkkäin henkilökohtaisen radan)
 - *joukkuekilpailu* (kahden tai useamman henkilön tulokset yhdistetään)
- tapa jolla kilpailun tulos määritetään:
 - *yhden radan kilpailu* (yhden radan tulos on lopputulos)
 - *usean radan kilpailu* (Lopputulos saadaan kahden tai useamman radan yhteistuloksesta. Radat voidaan suorittaa yhtenä tai useampana päivänä.)
 - *karsintakilpailu* (kilpailijat karsivat pääsystä finaaliin yhdessä tai useammassa karsintakilpailussa, joissa heidät voidaan jakaa eri karsintasarjoihin. Pelkkä finaalin tulos on koko kilpailun tulos. Kilpailuissa voi olla A-, B-, jne finaalit, jolloin B-finaalin kilpailijoiden tulokset tulevat A-finaalin kilpailijoiden tuloksien jälkeen, ja niin edelleen.)
- rastilla käymisen järjestys:
 - *tietyssä järjestyksessä* (järjestys on määrätty)
 - *vapaassa järjestyksessä* (kilpailija saa itse päättää järjestyksen)
- kilpailun ratatyypit
 - *normaalikilpailu* (nimen rinnalla voidaan käyttää etenkin kansainvälisissä kilpailuissa englanninkielistä nimeä *PreO*). Radalla on rasteja, jotka tulee ratkaista kokonaisajan puitteissa ja lisäksi muutama aikarastitehtävä.
 - *tempo* (nimen rinnalla voidaan käyttää etenkin kansainvälisissä kilpailuissa englanninkielistä nimeä *TempO*). Radalla on pelkästään aikarastitehtäviä.

1.4 *Liitto* tarkoittaa Kansainväliseen suunnistusliiton (IOF) jäsenliittoa.

1.5 *Tapahtuma* sisältää kaikki kilpailutapahtumaan liittyvät toiminnot mukaan lukien kilpailujen

Tarkkuussuunnistuksen kansainväliset kilpailusäännöt 2016

järjestämiseen liittyvät seikat, kuten lähtöjärjestyksen arvonta, joukkueenjohtajien kokous ja seremoniat. Tapahtuma (esimerkiksi tarkkuussuunnistuksen MM-kilpailut) voi sisältää useamman kuin yhden kilpailun.

WTOC 1.6 *Tarkkuussuunnistuksen maailmanmestaruuskilpailujen (WTOC) voittajat ovat virallisia tarkkuussuunnistuksen maailmanmestareita. Kilpailut järjestetään IOF:n ja järjestäjäksi nimetyn liiton alaisuudessa.*

RTOC 1.7 *Tarkkuussuunnistuksen alueellisten mestaruuskilpailujen (RTOC) voittajat ovat kyseisen IOF:n alueen virallisia tarkkuussuunnistuksen mestareita. Kilpailut järjestetään IOF:n ja järjestäjäksi nimetyn liiton alaisuudessa.*

1.8 IOF:n kilpailunvalvoja (IOF Event Adviser) on henkilö, jonka IOF on nimennyt valvomaan IOF:n kilpailua. Maailmanmestaruuskilpailujen ja alueellisten mestaruuskilpailujen valvojasta käytetään nimitystä IOF Senior Event Adviser.

2. Yleistä

2.1 Näitä sääntöjä ja sääntöjen liitteitä tulee noudattaa *Tarkkuussuunnistuksen maailmanmestaruuskilpailuissa* ja kaikissa muissa *IOF:n kansainvälisissä tarkkuussuunnistuskilpailuissa*. Jokainen sääntökohta, jonka edessä ei ole tapahtuman lyhennettä, koskee kaikkia näitä tapahtumia. Sääntöjen kohta, joka koskee vain *Tarkkuussuunnistuksen maailmanmestaruuskilpailuja*, on merkitty marginaaliin sääntönumeron viereen merkinnällä WTOC. Tällaiset erityissäännöt ovat voimassa, vaikka ne olisivat ristiriidassa yleisten sääntöjen kanssa.

2.2 Näitä sääntöjä suositellaan käytettävän kansallisten sääntöjen pohjana.

2.3 Nämä säännöt koskevat henkilökohtaisia tarkkuussuunnistuskilpailuja, ellei säännössä toisin todeta.

2.4 Kilpailun järjestäjä voi antaa lisämääräyksiä, jos ne eivät ole ristiriidassa näiden sääntöjen kanssa. IOF:n nimeämän kilpailunvalvojan tulee hyväksyä lisämääräykset.

2.5 Nämä säännöt ja muut mahdolliset lisämääräykset koskevat kaikkia kilpailijoita, joukkueiden toimitsijoita ja muita kilpailuorganisaatioon tai kilpailijoihin yhteydessä olevia henkilöitä.

2.6 Urheilullinen tasapuolisuus on tärkein seikka, joka kilpailijoiden, järjestäjien ja juryn tulee muistaa näiden sääntöjen tulkinnassa.

2.7 Jos näiden sääntöjen käännöksestä on erimielisyyttä, englanninkielinen sääntö ratkaisee.

2.8 Ellei toisin mainita, henkilökohtaisten kilpailujen säännöt ovat voimassa myös joukkuekilpailuissa.

2.9 IOF:n hallituksen antamia erityisohjeita ja normeja tulee noudattaa. Niitä ovat mm: *IOF:n antidopingsäännöt, IOF:n protokollaohjeet, Sprinttisuunnistuskartan kansainväliset kuvausohjeet, Suunnistuskartan kansainväliset kuvausohjeet, Tarkkuussuunnistuksen tekniset ohjeet, Ratasuunnittelun periaatteet, Leibnitzin konvention päätöslauselma ja IOF:n rastinmäärittelyt.*

2.10 IOF:n hallitus saattaa sallia näistä säännöistä ja normeista poikkeamisen. Lupa-anomus säännöistä poikkeamiseen tulee lähettää IOF:n toimistoon vähintään kuusi kuukautta ennen tapahtumaa.

3. Tapahtuman ohjelma

3.1 Tapahtuman järjestäjä esittää tapahtuman ajankohdan ja ohjelman IOF:n hallituksen hyväksyttäväksi.

- WTOC 3.2. Tarkkuussuunnistuksen maailmanmestaruuskilpailut järjestetään joka vuosi mieluiten osana suunnistuksen maailmanmestaruuskilpailujen kilpailuohjelmaa.
- | WTOC 3.3 Maailmanmestaruuskilpailujen ohjelmassa tulee olla kaksipäiväinen normaalikilpailu, jossa on yksi rata kumpanakin päivänä, tempokilpailu ja viesti. Tempossa on karsinta ja finaali samana päivänä.
- WTOC 3.4 Ohjelmassa tulee olla avajaisseremonia, päätösseremonia, riittävästi lepoaikaa sekä ainakin yksi mallisuunnistus. Tapahtuma saa kestää korkeintaan seitsemän päivää.
- WTOC 3.5 Tapahtumaan tulee liittyä yleisökilpailu, jonka rata on mahdollisimman yhtenevä maailmanmestaruuskilpailun radan kanssa. Yleisökilpailun osallistujamäärää ei rajoiteta, ellei järjestäjä niin ilmoita. Yleisökilpailussa lähdöt aloitetaan vasta MM-kilpailuihin osallistuvien lähtöjen jälkeen, ja yleisökilpailun osallistujat pidetään erillään mestaruuskilpailujen osallistujista kilpailun aikana.

4. Tapahtuman haku

4.1 Kaikki liitot voivat hakea IOF:n tapahtuman järjestämisoikeutta.

4.2 Liitto toimittaa hakemuksen IOF:n toimistoon. Hakemuksessa tulee käyttää virallista hakemuslomaketta, ja sen tulee sisältää kaikki pyydetyt tiedot ja vakuudet.

4.3 IOF:n hallitus voi asettaa kilpailumaksun mille tahansa IOF:n tapahtumalle. Kilpailumaksun määrä ilmoitetaan ainakin kuusi kuukautta ennen kyseisen tapahtuman haun päättymistä.

4.4 IOF:n hallitus voi perua tapahtuman järjestämisoikeudet, jos järjestäjä ei noudata sääntöjä, normeja tai IOF:n nimittämän kilpailunvalvojan määräyksiä tai hakemuksessa annettuja tietoja. Tässä tapauksessa järjestäjä ei voi vaatia korvauksia.

- WTOC 4.5 Hakemusten tulee olla perillä viimeistään 1. tammikuuta neljä vuotta ennen mestaruuskilpailujen kilpailuvuotta. Järjestävä liitto nimetään samana vuonna. Ennen nimeämistä hakijaliiton tulee allekirjoittaa sopimus IOF:n kanssa.

5. Sarjat

- | WTOC 5.1 Henkilökohtaisissa normaalikilpailuissa ja viestissä on avoin sarja ja paralympiasarja. Kilpailijan voi ilmoittaa vain yhteen sarjaan yhdessä kilpailussa. Tempokilpailussa on vain avoin

sarja.

5.2 Kaikki kilpailijat sukupuoleen, ikään tai fyysiseen kuntoon tai vammaan katsomatta ovat oikeutettuja ilmoittautumaan maailmanmestaruuskilpailujen avoimeen sarjaan.

WTOC 5.3 Maailmanmestaruuskilpailujen paralympiasarjaan ovat kelpoisia ilmoittautumaan vain ne kilpailijat, joilla on liikkumista huomattavasti vaikeuttava pysyvä vamma.

Paralympiasarjan kilpailijoiden tulee toimittaa lääkärin täyttämä paralympiakelpoisuuden hakulomake IOF:lle vähintään kahdeksan viikkoa ennen kilpailua. Lomakkeen saa internetsivulta www.orienteing.org. Kun hakemus on hyväksytty, kilpailija saa todistuksen paralympiakelpoisuudestaan. Kilpailijan tulee lähettää todistus kilpailun järjestäjälle ilmoittautumislomakkeen yhteydessä.

6. Osallistuminen

6.1 Kilpailija voi edustaa vain yhtä liittoa yhden kalenterivuoden aikana.

6.2 Liittoa edustavan kilpailijan tulee olla kyseisen liiton maan kansalainen, ja hänellä tulee olla maan passi.

6.3 Jokaisen tapahtumaan osallistuvan liiton tulee nimittää joukkueenjohtaja, joka toimii yhteyshenkilönä joukkueen ja järjestäjän välillä. Joukkueenjohtajan velvollisuutena on huolehtia siitä, että joukkue saa kaikki tarvittavat tiedot.

6.4 Kilpailijat kilpailevat omalla vastuulla. Vakuutusten ottaminen on joko osallistujan omalla vastuulla tai liiton vastuulla kansallisten säännösten mukaisesti.

| WTOC 6.5 Jokainen kilpailija edustaa liittoaan. Kukin liitto voi ilmoittaa MM-kilpailuihin niin suuren joukkueen kuin haluaa.

| WTOC 6.6 Kukin liitto voi ilmoittaa normaalikilpailun avoimeen sarjaan enintään kolme kilpailijaa riippumatta kilpailijan fyysisestä suorituskyvystä. Jokainen liitto voi ilmoittaa normaalikilpailun paralympiasarjaan enintään kolme kelpoisuusluokituksen omaavaa kilpailijaa. Tempokilpailuun liitto voi ilmoittaa enintään neljä kilpailijaa. Hallitsevat avoimen sarjan ja paralympiasarjan maailmanmestarit saa heidän liittonsa ilmoittaa vastaaviin kilpailuihin em. enimmäismäärien lisäksi, mikäli he ovat liittonsa joukkueen jäseniä. Sama koskee hallitsevia alueellisia mestareita, jos alueelliset mestaruuskilpailut on pidetty enintään 12 kuukautta ennen näitä MM-kilpailuita.

WTOC 6.7 Tempokilpailussa vain 36 karsinnassa parhaiten sijoittunutta saa osallistua finaaliin. Jos karsintaeriä on vain yksi, pääsee siitä finaaliin 36 parasta. Jos karsintaeriä on kaksi, pääsee kummastakin finaaliin 18 parasta jne.

| WTOC 6.8 Viestissä joukkueessa tulee olla kolme kilpailijaa. Kukin liitto voi nimetä korkeintaan yhden joukkueen avoimeen sarjaan ja yhden paralympiasarjaan. Joukkueet, joissa ei ole kolmea kilpailijaa, tai joissa on kilpailijoita useammasta liitosta, eivät ole sallittuja.

WTOC 6.9 Niiden liikuntarajoitteisten kilpailijoiden, jotka tarvitsevat liikuntakykyisen avustajan, tulee ilmoittaa tämä järjestäjille ilmoittautumisen yhteydessä. Järjestäjän tulee järjestää tällainen avustaminen. Henkilökohtainen tai joukkueen avustaja ei saa tulla kilpailualueelle kilpailijan kanssa. Kuitenkin poikkeustapauksissa ja IOF:n kilpailunvalvojan hyväksymänä kilpailijoiden

mukana voi seurata heidän oma lääkintäavustajansa tai kilpailijoilla, joilla on rajoittunut viestintäkyky, kilpailijan puhetapaan perehtynyt ”tulkki”. Avustaja ei saa millään tavalla auttaa kilpailijaa kartan lukemisessa, rastin paikan löytämisessä eikä valinta- ja analysointiprosessissa. Hän ei saa myöskään häiritä kilpailijoiden keskittymistä millään tavalla.

WTOC 6.10 Kullakin liitolla voi olla mukana toimitsijoita kilpailijoiden ja tarvittavien avustajien lisäksi. Järjestäjä voi määrätä sallittavan toimitsijoiden määrän tilanteen mukaan, mutta enimmäismäärän tulee olla vähintään neljä. Enimmäismäärän tulee olla sama kaikille joukkueille.

| WTOC 6.11 Kilpailijalla tulee olla voimassa oleva IOF:n urheilijalisenssi.

7. Kulut

7.1 Tapahtuman järjestämiskustannuksista vastaa järjestäjä. Kattaakseen kilpailun tai kilpailujen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset järjestäjä voi veloittaa osallistumismaksun kilpailijoilta ja akkreditointimaksun muilta osallistujilta (joukkueiden toimitsijat, media jne). Nämä maksut tulee pitää mahdollisimman alhaisina. IOF:n nimittämän kilpailunvalvojan tulee hyväksyä maksujen suuruudet.

7.2 Kunkin liiton tai kilpailijan tulee maksaa osallistumismaksu kutsussa mainitulla tavalla. Maksun eräpäivä voi olla aikaisintaan kuusi viikkoa ennen tapahtumaa.

7.3 Myöhässä ilmoittautuneilta voidaan veloittaa lisämaksu. IOF:n kilpailunvalvojan tulee hyväksyä lisämaksun suuruus.

7.4 Kukin liitto tai kilpailija vastaa itse kustannuksista, jotka johtuvat matkustamisesta kilpailupaikalle, majoituksesta, ruokailuista, sekä kulkemisesta majoituspaikalta kilpailukeskukseen ja kilpailupaikoille. Jos järjestäjän virallisen kuljetuksen käyttö on pakollista, sen tulee sisältyä osallistumismaksuun.

7.5 IOF vastaa IOF:n nimeämän kilpailunvalvojan ja apulaisvalvojan edestakaisista matkakustannuksista kilpailupaikkakunnalle. Paikallisista kustannuksista, jotka johtuvat valvojen käynneistä paikan päällä sekä ennen kilpailuja että niiden aikana, vastaa kilpailun järjestäjä tai järjestäjän liitto kansallisten sopimusten mukaisesti.

7.6 Kaikki liiton nimeämien IOF:n valvojan ja apulaisvalvojan kustannukset ovat järjestäjän tai liiton vastuulla kansallisten sopimusten mukaisesti.

WTOC 7.7 Kilpailijoille tulee tarjota erihintaisia ja -tasoisia ruokailu- ja majoitusmahdollisuuksia, joissa pyörätuolilla liikkujien tarpeet on otettu huomioon. Kilpailumaksut, ruokailujen hinta ja majoituksen hinta pitää ilmoittaa erikseen. Järjestäjän esittämän majoituksen käyttäminen ei ole pakollista.

7.8 Jos tapahtuma tai osa tapahtumasta joudutaan perumaan syistä, joihin järjestäjä ei pysty vaikuttamaan (esim. sääolosuhteet, maaston tuhoutuminen), järjestäjä voi pidättää pienen osan osallistumismaksusta itsellään kattamaan pakollisia kustannuksia.

8. Tapahtumasta tiedottaminen

8.1 Kaikki tapahtumasta annettava tieto on annettava ainakin englanniksi. Seremonioissa

Tarkkuussuunnistuksen kansainväliset kilpailusäännöt 2016

käytetään ainakin englantia. Viralliset tiedot tulee antaa kirjallisesti. Ainoastaan kiireellisissä tapauksissa ja joukkueenjohtajien kokouksissa kysymyksiin vastattaessa voidaan tietoja antaa suullisesti.

WTOC 8.2 Järjestäjä ja IOF:n kilpailunvalvoja tiedottavat bulletiinien avulla. Bulletiinit julkaistaan IOF:n internetsivulla, tai sieltä on linkki bulletiineihin. Ilmoitus Bulletinin 3:n julkaisusta tulee tiedottaa sähköpostilla kaikkiin tapahtumaan osallistuviin liittoihin. Tarvittavat lisätiedot lähetetään asianosaisille liitoille.

WTOC 8.3 Bulletinin 1 (alustavat tiedot) tulee sisältää seuraavat tiedot:

- *järjestäjä sekä kilpailunjohtaja, IOF:n kilpailunvalvoja(t), kansallinen valvoja tai valvojat.*
- *puhelinnumero/sähköpostiosoite/internetsivut tiedotusta varten*
- *kilpailupaikka*
- *päivämäärät ja kilpailutyypit*
- *sarjat ja mahdolliset osallistumisrajoitukset*
- *harjoitusmahdollisuudet*
- *yleiskartta kilpailujen lähiseudusta*
- *kielleyt alueet*
- *mahdolliset erityispiirteet*
- *värikopiot kiellettyjen alueiden aiempien suunnistuskarttojen viimeisimmistä versioista*

WTOC 8.4 Bulletinin 2 (kutsu) tulee sisältää seuraavat tiedot:

- *kaikki Bulletinin 1:ssä olleet tiedot*
- *viralliset ilmoittautumis- ja majoituslomakkeet*
- *viimeinen ilmoittautumispäivä ja ilmoittautumisoite*
- *kilpailijoiden, avustajien, lääkintäavustajien ja muiden toimitsijoiden osallistumismaksut*
- *ilmoittautumisten viimeinen maksupäivä ja maksuosoite*
- *tiedot majoitus- ja ruokailumahdollisuuksista hintatietoineen*
- *sisääntuloaulan, makuutilojen, saniteettitilojen ja yleisten tilojen esteettömyystiedot*
- *tiedot sähköisen pyörätuolin lataamiseen liittyvistä järjestelyistä*
- *virallisen majoituksen viimeinen varaamispäivä*
- *kuvaus tarjolla olevista (myös pyörätuolille sopivista) kuljetuspalveluista hintoineen*
- *kuljetuksen viimeinen varaus- ja maksupäivä*
- *ohjeet viisumien hankkimiseen*
- *yksityiskohtaiset tiedot mahdollisista harjoitusmahdollisuuksista*
- *kuvaus maastosta, säästä ja mahdollisista vaaratekijöistä*
- *esteettömyystiedot liikuntaesteisille kilpailijoille*
- *avustajien tarve ja liittyvät järjestelyt*
- *noudatetut kartan kuvausohjeet (ISSOM tai ISOM)*
- *karttojen mittakaavat ja käyrävälit*
- *kilpailuohjelma*
- *mahdolliset huomautukset kilpailuvaatetuksen osalta*
- *kunkin radan likimääräinen pituus ja kokonaisnousu*
- *mediavastaavan osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite*
- *tuore näyte kartasta, jossa näkyy maastotyyppi*
- *kunkin kilpailualueen ja maalialueen tarkka sijainti (jos ne on päätetty)*
- *joukkueen toimitsijoiden enimmäismäärä (jos tarpeen)*
- *ohjeet median edustajien ja mahdollisten muiden liittojen edustajien akkreditoimista varten*

WTOC 8.5 Bulletinin 3 (kilpailutiedote) tulee sisältää seuraavat tiedot:

Tarkkuussuunnistuksen kansainväliset kilpailusäännöt 2016

- määräpäivä tarkan osallistujamäärän ilmoittamiselle
- päivä, jolloin viimeistään tulee jättää paralympiakelpoisuuden hakulomake IOF:lle paralympiakelpoisuuden saamista varten
- päivä, jolloin viimeistään tulee lähettää osallistujien nimet ja vahvistus paralympiakelpoisista kilpailijoista
- järjestäjien puolelta tulevat avustajat, tai poikkeuksellisesti tieto siitä, että osallistujan tulee itse huolehtia avustajajärjestelyistä
- yksityiskohtainen kilpailuohjelma sisältäen aikataulun viimeisille kilpailijoiden nimien ilmoittamisille ja lähtöaikojen arvonnalle
- yksityiskohtaiset tiedot maastosta, erityisesti esteellisyydestä
- yhteenveto saapuneista ilmoittautumisista
- mahdolliset sallitut poikkeamat säännöistä
- kilpailutoimiston osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite
- yksityiskohtaiset tiedot majoituksesta ja ruokailumahdollisuuksista sekä niiden esteellisyydestä
- kuljetusten aikataulu, pyörätuolia käyttävien matkustajien kuljetukseen varattujen kulkuneuvojen saatavuus
- kunkin radan pituus (mitattuna kuljettavaa kulkuväylää pitkin), kokonaisuus sekä rastitehtävien ja juomarastien määrä kullakin radalla
- joukkueenjohtajien kokoukset
- kunkin kilpailualueen ja maalialueen tarkka sijainti

WTOC 8.6 *Bulletiini 4* (lisätiedot tapahtumasta) annetaan kilpailijoiden saapuessa, ja se sisältää viimeiset yksityiskohtaiset tiedot tapahtumasta mukaan lukien:

- mahdolliset antidopingvaatimukset
- kaikki tapahtumassa olennaiset erityissäännöt
- mahdolliset lisämääräykset ja myönnetyt sääntöpoikkeamat
- rikkomusilmoitusten aikarajat
- missä rikkomusilmoitukset vastaanotetaan
- kullekin radalle sallittu maksimiaika
- juryn jäsenien nimet ja liitot

WTOC 8.7 *Bulletiinin 1* pitää ilmestyä 24 kuukautta ennen tapahtumaa, *Bulletiinin 2* pitää ilmestyä 12 kuukautta ennen tapahtumaa ja *Bulletiinin 3* pitää ilmestyä kaksi kuukautta ennen tapahtumaa.

9. Ilmoittautumiset

9.1 Ilmoittautumiset jätetään *Bulletiinissa 2* annettujen ohjeiden mukaan. Ainakin seuraavat tiedot annetaan jokaisesta kilpailijasta tässä järjestyksessä: sukunimi ja etunimi, sukupuoli, liitto. Joukkueen toimitsijoiden nimet ilmoitetaan. Myöhästyneitä ilmoittautumisia ei tarvitse hyväksyä.

9.2 Järjestäjä voi sulkea kilpailijat tai joukkueet pois lähdöstä, jos heidän osallistumismaksunsa on maksamatta eikä maksusta ole päästy sopimukseen.

9.3 Majoitusvarausten ja -maksujen on tultava järjestäjälle *Bulletiini 2*:ssa mainittuun ajankohtaan mennessä.

| WTOC 9.4 Kilpailijoiden vaihtomahdollisuus päättyy kahta tuntia ennen ensimmäistä lähtöaikaa.

WTOC 9.5 Vain liitto voi valita kilpailijat ja ilmoittaa heidät kilpailuun.

- WTOC 9.6 Ilmoittautuessa kerrotaan kilpailijoiden määrä, avustajien määrä, joukkueen toimitsijoiden määrä, joukkueen johtajan nimi, osoite, sähköpostiosoite ja puhelin/faksinumero. Ilmoittautumisten tulee olla järjestäjällä viimeistään kaksi kuukautta ennen tapahtumaa.
- | WTOC 9.7 Kunkin kilpailijan nimi, viestijoukkueiden määrä, tarvittavat lääketieteelliset todistukset, avustajien ja toimitsijoiden nimet on toimitettava järjestäjälle viimeistään kymmenen päivää ennen tapahtumaa. Muutokset ovat mahdollisia tapahtumaa edeltävään päivään klo 12 asti.
- WTOC 9.8 Kilpailijoiden nimet tulee olla järjestäjällä viimeistään kello 12 henkilökohtaista kilpailua edeltävänä päivänä.
- | WTOC 9.9 Viestiin ilmoittautumisen tulee olla järjestäjillä viimeistään kello 18.00 viestiä edeltävänä päivänä. Ilmoittautumisen tulee sisältää kilpailijoiden nimet ja osuusjärjestys.
- | WTOC 9.10 Kilpailija voidaan vaihtaa toiseen pätevistä syystä (esimerkiksi onnettomuus tai sairaus) aikana, joka alkaa klo 12.00 kilpailua edeltävänä päivänä ja päättyy kahta tuntia ennen ensimmäistä lähtöaikaa. Kilpailijan vaihtaminen ei ole mahdollista alle kahta tuntia ennen kilpailun ensimmäistä lähtöaikaa.
- | WTOC 9.11 Viestiin nimetty kilpailija voidaan vaihtaa toiseen pätevistä syystä (esimerkiksi onnettomuus tai sairaus) aikana, joka alkaa kello 18.00 viestiä edeltävänä päivänä ja päättyy kahta tuntia ennen ensimmäistä lähtöaikaa.
- WTOC 9.12 Kilpailua edeltävän päivän kello 12 jälkeen kilpailijan saa vaihtaa vain kilpailijaan, joka on ennalta ilmoitetussa joukkueessa.

10. Matkustaminen ja kuljetukset

- WTOC 10.1 Kukin liitto vastaa itse matkojensa järjestämisestä.
- WTOC 10.2 Pyydettyessä järjestäjä hoitaa liiton puolesta järjestelyt joukkueiden kuljettamiseksi tarkoitukseen sopivilla kulkuneuvoilla lähimmältä lentokentältä tai rautatieasemalta kilpailukeskukseen tai majoitukseen. Liitto maksaa tämän palvelun.
- WTOC 10.3 Kuljetukset majoituksen, kilpailukeskuksen, kilpailupaikkojen jne. välillä voivat järjestää joko joukkueet itse tai kilpailun järjestäjä. Pynnöstä ja sovittua maksua vastaan järjestäjän tulee järjestää joukkueiden puolesta kaikki tarpeelliset kuljetukset tapahtuman aikana, mukaan lukien nostolaitteella varustettu kuljetus sähköpyörätuolien käyttäjille.
- 10.4 Järjestäjä voi määrätä virallisen kuljetuksen käytön kilpailupaikalle pakolliseksi.

11. Harjoittelu ja mallisuunnistus

- 11.1 Harjoitusmahdollisuuksia voidaan tarjota ennen kilpailua.
- WTOC 11.2 Tapahtuman ensimmäistä kilpailua edeltävänä päivänä järjestäjän tulee järjestää mallisuunnistus, jotta kilpailija saa käsityksen maastotyyppistä, kartan laadusta, rastikohteista ja rastien sijoittamisesta. Mallisuunnistuksen tulee sisältää aikarasti, temporasti, juomapisteitä ja

viitoitettuja reittejä. Jos maasto on kovin erilainen toisena kilpailupäivänä, on järjestettävä toinenkin mallisuunnistus.

11.3 Mallisuunnistukseen saavat ottaa osaa kilpailijat, joukkueen toimitsijat sekä IOF:n ja median edustajat.

11.4 Mallisuunnistuksia on järjestettävä enemmän, jos IOF:n kilpailunvalvoja katsoo sen tarpeelliseksi.

11.5 IOF:n kilpailunvalvojan päätöksellä mallisuunnistus voidaan järjestää kilpailupäivänä ennen ensimmäistä lähtöä.

12. Lähtöjärjestys ja karsintasarjat

12.1 Väliaikalähdössä kilpailijat lähtevät yksitellen määrätyn aikavälein.

12.2 IOF:n kilpailunvalvojan tulee hyväksyä lähtöjärjestys. Lähtöjärjestyksen arvonta voi olla avoin tai suljettu. Se voidaan suorittaa käsin tai tietokoneella.

12.3 Lähtöjärjestys tulee julkaista viimeistään kilpailua edeltävänä päivänä ja ennen joukkueen johtajien kokousta, joka on pidettävä säännön 13.1. mukaisesti.

12.4 Kaikki asianmukaisesti ilmoittautuneet joukkueet ja kilpailijat arvotaan lähtöluetteloon, vaikka kilpailija ei olisikaan saapunut paikalle. Ilmoittautumisia, joista kilpailijan nimi puuttuu, ei oteta arvontaan.

12.5 Väliaikalähdön lähtöväli on tavallisesti kaksi minuuttia. Lähtöväliä voidaan muuttaa IOF:n kilpailunvalvojan luvalla.

WTOC 12.6 Jos kilpailussa on väliaikalähtö, ja kaikilla kilpailijoilla on sama rata, arvottua lähtöjärjestystä tulee tarpeen vaatiessa muuttaa siten, että kahden saman liiton kilpailijan lähtöjen väli samalla radalla on ainakin kahdeksan minuuttia. Lähtöjärjestystä muutettaessa siirretään seuraavia kilpailijoita aiemmaksi, jotta riittävä ero saadaan aikaan. Jos arvonnin loppuessa on vielä tarpeellista saada eroa kilpailijoiden välille, sama prosessi suoritetaan päinvastaisessa järjestyksessä listan lopusta alkaen.

| WTOC 12.7 Normaalikilpailun toisen kilpailupäivän lähtöjärjestys on ensimmäisen päivän tulosten käänteinen järjestys, niin että paras kilpailija lähtee viimeisenä.

| WTOC 12.8 Tempokilpailun karsintasarjojen lähtöjärjestys tulee tehdä niin, että jokainen seuraavista vaatimuksista täyttyy:

- karsintasarjojen tulee olla mahdollisimman tasavahvoja
- saman liiton kilpailijat eivät lähde peräkkäisillä lähtöajoilla, jos ovat samassa karsintasarjassa
- karsintasarjoihin arpominen tulee tehdä niin, että saman liiton urheilijat jakaantuvat eri karsintasarjoihin niin tasaisesti kuin matemaattisesti mahdollista.

WTOC 12.9 Tempokilpailun finaalin lähtöjärjestyksen tulee olla käänteinen karsinnan sijoituksiin nähden. Parhaat kilpailijat lähtevät viimeisinä. Tasatulokset tulee ratkaista arvalla. Esimerkiksi jos kaksi kilpailijaa on saanut saman tuloksen karsintaerässä 1 ja he ovat molemmat sijalla 6, ratkaistaan kolikkoa heittämällä, kumpi on sijalla kuusi ja kumpi sijalla seitsemän, jotta tämä sääntö toteutuu.

Kilpailijat, joilla on sama sijoitus eri karsintaerissä lähtevät ryhmittäin karsintaerien mukaisessa järjestyksessä, ts. 1, 2, 3... Suurimmalla numerolla numeroidun karsintaerän voittaja lähtee siis viimeisenä.

13. Joukkueenjohtajien kokous

- WTOC 13.1 Kilpailua edeltävänä päivänä järjestetään joukkueenjohtajien kokous. Tavallisesti kokouksen tulee alkaa viimeistään klo 19.00. IOF:n kilpailunvalvoja johtaa tai valvoo kokousta.
- WTOC 13.2 Kilpailumateriaali (kilpailunumerolaput, kilpailukortit tai elektroniset kilpailukortit, lähtöluettelot, kuljetusaikataulut, viimeisimmät tiedotteet jne.) jaetaan ennen kokouksen alkua.
- WTOC 13.3 Joukkueenjohtajilla tulee olla mahdollisuus esittää kysymyksiä kokouksen aikana.

14. Maasto

14.1 Maaston tulee soveltua sopivantasoisten tarkkuussuunnistuksen kilpailuratojen tekemiseen. Leibnitzin konvention päätöslauselma tulee ottaa huomioon.

14.2 Maasto tulee valita siten, että hitaimmatkin kilpailijat (mm. matalaa pyörätuolia käyttävä henkilö ja vaikeasti kävelevä henkilö) pystyvät kulkemaan radan asetetussa enimmäisajassa käyttäen virallista avustajaa.

14.3 Maaston tulee olla sellainen, jota ei ole käytetty suunnistamiseen mahdollisimman pitkään aikaan ennen kilpailua, jotta kukaan ei saisi epäoikeudenmukaista etua kilpailuun.

14.4 Kilpailumaasto tulee julistaa kielletyksi alueeksi heti, kun sen kilpailukäytöstä on päätetty.

14.5 Lupa kilpailumaastoon pääsulle saadaan järjestäjältä tarvittaessa.

14.6 Alueella tulee kunnioittaa luonnonsuojelullisia periaatteita sekä metsänhoitoon ja metsästykseseen ym. liittyviä oikeuksia.

15. Kartat

15.1 Kartat, ratamerkinnot ja muut lisätiedot tulee piirtää ja painaa *IOF:n Sprinttisuunnistuskartan kansainvälisten kuvausohjeiden* tai *IOF:n Suunnistuskartan kansainvälisten kuvausohjeiden* mukaisesti. Poikkeamisiin tulee anoa lupa IOF:n hallitukselta.

15.2 Kartan mittakaavan tulee normaalisti olla 1:5000 tai 1:4000. Kaikkien kilpailussa käytettävien karttojen tulee olla samassa mittakaavassa mukaan lukien aikarastien kartat.

15.3 Kartassa olevat virheet ja kartan painatuksen jälkeen maastoon tulleet muutokset on korjattava karttaan, jos niillä on vaikutusta tapahtumaan.

15.4 Kartat tulee suojata kosteudelta ja vaurioilta.

15.5 Jos kilpailualueesta on olemassa aiempi suunnistuskartta, värikopio sen viimeisimmästä versiosta on laitettava esille kaikkien kilpailijoiden nähtäväksi päivää ennen kilpailua.

15.6 Kilpailupäivänä kaikenlaisten karttojen käyttö kilpailualueesta on kielletty kilpailijoilta ja joukkueen toimitsijoilta siihen asti, kunnes järjestäjä sallii sen.

15.7 Tempossa ja normaalikilpailun aikarasteilla karttojen tulee olla joko ympyrän tai neliön muotoisia. Ympyrän muotoisen kartan halkaisijan tulee olla 5-12 cm. Neliön muotoisen kartan sivujen tulee olla 5-12 cm. Kaikkien karttojen tulee olla keskitetty rastiympyrän mukaan. Kaikkien karttojen tulee olla samanmuotoisia ja kokoisia jokaisella asemalla. Kartan tulee olla kiinnitetty jäykkään materiaaliin, joka on suurempi kuin kartta. Karttapalan tulee sisältää alue, jossa liput ovat, samoin kuin paikka, jossa kilpailija istuu.

WTOC 15.8 IOF:llä ja sen jäsenliitoilla tulee olla oikeus julkaista tapahtuman kartat ja radat virallisissa lehdissään tai internetsivuillaan tarvitsematta maksaa siitä järjestäjälle.

16. Radat

16.1 Ratojen suunnittelussa on noudatettava seuraavia ohjeistuksia: *Ratamestarityön periaatteet tarkkuussuunnistuksessa* (Liite 1) ja *IOF:n Tarkkuussuunnistuksen tekniset ohjeet*.

16.2 Ratojen tason tulee olla kansainväliselle tarkkuussuunnistuskilpailulle sovelias. Kilpailijalta vaaditaan kartanlukutaitoa, maaston tulkintaa ja keskittymiskykyä sekä aikarasteilla lisäksi päätöksenteon nopeutta. Tehtävissä tulee vaatia useiden erilaisten suunnistustekniikoiden hallintaa.

16.3 Ratojen pituus ilmoitetaan pituutena lähdöstä seurattavaa kulkuväylää pitkin maaliin asti, eikä se saa normaalisti ylittää 3500 metriä.

16.4 Kulkuväylä, joka ei sovellu kaikille pyörätuolin käyttäjille kapeuden, esiin työntyvien puunjuurien, kaatuneiden puiden tai muuten soveltumattoman pinnan vuoksi, pitää kieltää kaikilta kilpailijoilta ja merkitä karttaan ja/tai nauhoilla maastoon.

16.5 Kokonaisnousu ilmoitetaan nousuna metreissä kulkuväylää pitkin.

16.6 Kulkuväylällä nousu ei saisi normaalisti olla enempää kuin 14 % enintään 20 metrin matkalla. Kulkuväylän sivukaltevuus ei saisi olla enempää kuin 8 %.

16.7 Juomarasteilla on tarjottava ainakin puhdasta vettä.

| WTOC 16.8 Normaalikilpailussa tulee olla vähintään kaksi aikarastia, joilla mitataan suoritus aika. Ne voivat olla radan missä osassa tahansa, mutta on toivottavaa, että vähintään yksi on ennen virallista lähtöä ja toinen esimaalin jälkeen. Jokaisella aikarastilla käytetään erillistä, erityisesti valmistettua karttaa. Normaalikilpailun aikarastilla ei saa olla nollavastausta (Zero).

| WTOC 16.9 Tempon karsintaradan tulee koostua vähintään neljästä asemasta ja 20 aikarastista. Tempon finaalaradan tulee koostua vähintään viidestä asemasta ja 25 aikarastista. Jokaisella asemalla pitäisi olla vähintään kolme aikarastia. Jokaisella aikarastilla käytetään erityisesti niitä varten valmistettuja karttoja, ja kilpailijalle annetaan asemassa kaikki kartat järjestyksessä. Karttojen

päällä on kansilehti.

17. Aikarastit

17.1 Jokaisella aikarastilla tulee olla viisi tai kuusi rastilippua.

17.2 Aikarastien maastokohteiden yksityiskohdat eivät saa olla näkyvissä kilpailijoiden kartalla. Näin he eivät voi tutustua tehtävään ennen aikarastille kutsumista.

17.3 Aikarastilla kilpailijalle osoitetaan istumapaikka, josta kaikki rastiliput näkyvät. Kartta tai jokainen karttasarjassa oleva kartta on suunnattu samaan suuntaan kuin maasto on rastitehtävän katselusuunnassa. Karttapalan yläpuolella on selkeä merkintä magneettisen pohjoisen suunnasta ja kartan alapuolella on rastinmäärite. Kartta tai kartat ojennetaan kilpailijalle tai asetetaan kilpailijan eteen. Kartan tai karttasarjan päällä tulee olla kansilehti. Kilpailijalle tulee esittää kaksi identtistä karttasarjaa; toinen, jossa kartat on sidottu yhteen ja toinen, jossa kartat ovat irrallaan. Kilpailija valitsee, kumpaa karttasarjaa käyttää.

17.4 Ajanotto käynnistyy, kun ohje "aika alkaa nyt" annetaan. Tällöin kilpailija saa katsoa ensimmäistä karttaa. Aikaa otetaan kahdella ajanotokellolla tai elektronisella leimausyksiköllä, jota käytettäessä kilpailijan leimauksesta kuuluva äänimerkki merkitsee samaa kuin ohje "aika alkaa nyt".

17.5 Aikarastilla ajanotto pysäytetään, kun kilpailija antaa vastauksen viimeiseen tehtävään. Vastauksen voi antaa joko osoittamalla valitsemaansa kirjainta tai suullisesti käyttämällä kansainvälisiä foneettisia aakkosia (Alpha, Bravo, Charlie, Delta, Echo, Foxtrot ja Zero). Toimitsija kirjoittaa ylös kilpailijan antaman vastauksen. Elektronista ajanottoa käytettäessä sekä vastaus että aika kirjautuvat automaattisesti kilpailijan leimatessa.

17.6 Normaalikilpailun jokaisella aikarastiasemalla enimmäisratkaisuaika on 30 sekuntia kerrottuna rastitehtävien määrällä. Kokonaisaika ja erilliset vastaukset joka aikarastilta merkitään muistiin.

17.7 Tempokilpailun jokaisella asemalla enimmäisratkaisuaika on 30 sekuntia kerrottuna rastitehtävien määrällä. Kokonaisaika ja erilliset vastaukset joka aikarastilta merkitään muistiin.

17.8 Kilpailijan tulee antaa vastaus, kun vastaava kartta on näkyvissä. Jos kilpailija kääntää seuraavan tai edellisen kartan ennen vastaustaan vuorossa olevaan karttaan, vuorossa olevan kartan vastaus merkitään vääräksi.

17.9 Jokainen aikarasti, jota ei ole ratkaistu enimmäisajan kuluessa, merkitään vääräksi.

17.10 Jos ei käytetä elektronista ajanottoa, aikarastilla tulee olla kaksi ajanottajaa, joiden molempien ottamat ajat kirjoitetaan ylös. Ajat pyöristetään alaspäin täysiksi sekunneiksi.

18. Alueita ja reittejä koskevat rajoitukset

18.1 Kaikkien tapahtumassa mukana olevien henkilöiden on ehdottomasti noudatettava järjestäjän ohjeita ja sääntöjä ympäristön suojelemiseksi.

18.2 Kilpailualueella kaikki urien (kulkuväylien) ulkopuolella oleva maasto on kilpailijoille kiellettyä aluetta, ellei muutoin ole ilmoitettu kilpailuohjeissa, merkitty karttaan ja tarpeen vaatiessa viitoitettu maastoon. Lisäksi jotkin normaalisti sallitut reitit ja alueet voidaan julistaa kielletyiksi alueiksi. Asiasta tiedotetaan kilpailuohjeissa ja tarpeen mukaan kielletyt alueet merkitään karttaan ja maastoon. Kielletylle alueelle tahallaan menevät kilpailijat hylätään.

18.3 Pakolliset kulkuväylät sekä ylitys- ja alituspaikat tulee merkitä selvästi karttaan ja maahan. Kilpailijoiden tulee seurata viitoituksia aina kun niitä on.

19. Rastinmääritteet

19.1 Rastipisteen tarkka sijainti maastossa tulee määritellä oikein rastinmääritteellä ja kartalla olevan rastiympyrän avulla.

19.2 Rastinmääritteiden tulee olla symboleina ja noudattaa IOF:n julkaisussa *Rastinmääritteet* olevia ohjeita.

19.3 Sarakkeessa B ilmoitetaan tehtävässä olevien rastilippujen määrä kirjaimin (esim. A-C, jos lippuja on kolme).

19.4 Sarakkeeseen H voidaan tarvittaessa merkitä nuoli osoittamaan likimääräistä tarkastelusuuntaa tehtävän rastilippuihin. Nuolen suunta on yksi kahdeksasta kompassisuunnasta.

19.5 Rastinmääritteissä tulee ilmoittaa sallittu enimmäisaika.

19.6 Kunkin kilpailijan radan oikeassa järjestyksessä annetut rastinmääritteet kiinnitetään tai painetaan kilpailukartan etupuolelle.

20. Rastien asettelu ja välineistö

20.1 Kartalla oleva rastitehtävä merkitään selkeästi maastoon rastilipuilla, jotka sijoitetaan rastiympyrän lähelle.

20.2 Rastiliput muodostuvat kolmesta 30 x 30 cm neliöstä, jotka on kiinnitetty kolmion muotoon. Kukin neliö on jaettu kulmasta kulmaan, toinen puoli on valkoinen ja toinen oranssi (PMS 165).

20.3 Rastiliput tulee asetella siten, että ne ovat kaikki (ainakin kolmasosa kustakin lipusta) näkyvissä ratkaisupaalun välittömästä läheisyydestä. Kartalla olevan rastiympyrän keskipisteessä olevaan kohteeseen asetetaan tavallisesti rastilippu ja sille annetaan rastinmäärite. Elit-tason kilpailussa voidaan kuitenkin jättää kyseinen rastilippu pois.

20.4 Rastiliput tulee kiinnittää vakiokorkeudelle samassa rastilippuryhmässä.

20.5 Ratkaisupaalu merkitään maastoon kulkuväylän varrelle, mutta sitä ei merkitä karttaan. Aikarasteilla paikan, jossa kilpailija istuu, on oltava kartalla, mutta sitä merkitä karttaan.

20.6 Ratkaisupaalulta katsottuna rastiliput ovat vasemmalta oikealle 'A', 'B', ..., 'E' riippumatta niiden etäisyydestä ratkaisupaalulta. Päätös siitä, mikä rastilippu edustaa mitäkin, tehdään tästä pisteestä.

20.7 Jos rastilla on mahdollisia turvallisuuteen liittyviä ongelmia, rastille on järjestettävä vartiointi.

21. Kilpailukortit ja merkitsemismenetelmät

21.1 Leimaamiseen voidaan käyttää IOF:n hyväksymää elektronista leimausjärjestelmää tai perinteistä pihtileimasinta ja kilpailukorttia.

21.2 Jos käytetään muuta kuin elektronista menetelmää, kilpailukortin tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

Normaalikilpailussa:

- Kilpailukortin tulee olla tehty kestävästä materiaalista tai se täytyy suojata.
- Jokaisen leimausruudun tulee olla sivultaan ainakin 13 mm pitkä.
- Korttia leimatessa kaksoiskappaleeseen on tultava merkintä automaattisesti.

Tempossa:

- Kilpailukortista on tehtävä kaksoiskappale.

21.3 Jos käytetään muuta kuin elektronista menetelmää, kilpailijoille on annettava kaksinkertainen kilpailukortti. Koko kortti annetaan maalissa toimitsijoille, ja toinen osa palautetaan viimeisen lähdön jälkeen kilpailijalle.

21.4 Jos käytetään muuta kuin elektronista kilpailukorttia, koko korttia voidaan suojata vahvistamalla sitä tai laittamalla se pussiin. Kilpailukortista ei saa leikata paloja.

21.5 Kilpailijat merkitsevät vastauksensa leimauspisteessä, joka sijaitsee vähän matkan päässä ratkaisupaalulta. Jos muuta kuin elektronista leimausmenetelmää käytetään, paikalla on yksi leimasin. Jos käytetään elektronista järjestelmää, paikalla on oltava varaleimasin. Molemmissa tapauksissa on käytettävä erilaista leimasinkuviota kuin viereisillä rasteilla.

21.6 Kilpailijoiden on merkittävä vastauksensa kullakin rastilla ennen siirtymistä seuraavalle rastille, jos rasteilla tulee käydä tietyssä järjestyksessä. Jos muuta kuin elektronista menetelmää käytetään, leimataan kilpailukortin valittuun leimausruutuun. Elektronisessa leimauksessa vastaus tallennetaan valitulla leimasimella ja odotetaan vahvistussignaalia. Jos on epäselvää, onko vastaus tallentunut, tulee käyttää varmistukseksi pihtileimausta kartassa oleviin tyhjiin leimausruutuihin. Katso liite 4.

21.7 Vastauksen oikea merkitseminen on kilpailijan vastuulla, tekipä hän sen itse tai avustettuna.

21.8 Jos rastin kohdalla on enemmän kuin yksi vastaus, tai ei vastausta ollenkaan, vastaus tulkitaan vääräksi. Kiistanalaisissa tapauksissa kilpailunvalvoja vahvistaa toimitsijan päätöksen tai voi päättää toisin.

21.9 Kerran merkityjä vastauksia ei voi muuttaa.

21.10 Varmistukseksi siitä, että kilpailijat käyvät rasteilla oikeassa järjestyksessä, järjestäjä voi tarkastaa kilpailukortit kilpailualueella tai lukemalla elektroniset kilpailukortit.

21.11 Kilpailija, joka kadottaa kilpailukorttinsa tai elektronisen kilpailukorttinsa, hylätään.

21.12 Kilpailukortit tulee pitää näkymättömissä niin hyvin kuin mahdollista kilpailun ajan, jotta

kilpailijat eivät voi nähdä toistensa vastauksia.

WTOC 21.13 Kilpailukortit tai elektroniset kilpailukortit jaetaan ennen joukkueenjohtajien kokousta. Jos kuitenkin karsinta ja finaali järjestetään samana päivänä, finaalissa tarvittavat kortit jaetaan viimeistään tuntia ennen ensimmäistä lähtöä.

WTOC 21.13 Jos elektronista leimausmenetelmää käytetään, kilpailijoille on tarjottava mahdollisuus leimata muiden näkemättä.

22. Välineet

22.1 Kilpailija voi käyttää haluamaansa asua ja jalkineita.

22.2 Kilpailunumeroiden on oltava selvästi näkyvillä ja puettuna järjestäjän tarkoittamalla tavalla. Numerolappu saa olla kooltaan korkeintaan 25 x 25 cm, ja numeroiden on oltava ainakin 10 cm korkeita. Numerolappuja ei saa taittaa eikä leikata.

22.3 Kilpailun aikana kilpailija saa käyttää suunnistamiseen ainoastaan järjestäjän antamaa karttaa ja rastinmääritteitä sekä kompassia.

22.4 Kilpailija voi käyttää matkamittaria, rannekelloa ja joko kompassissa olevaa tai irrallista suurennuslasia. Muut mekaaniset ja elektroniset välineet ovat kiellettyjä. Kaukoputkia ja kiikareita ei saa käyttää.

22.5 Tietoliikennevälineiden käyttö on kielletty kilpailualueella, mutta hätätilanteessa toimitsijat saavat niitä käyttää. Muu tietoliikennevälineiden käyttö kilpailun aikana voi johtaa kilpailijan ja joukkueen hylkäämiseen.

23. Lähtö

23.1 Henkilökohtaisessa kilpailussa on yleensä väliaikalähtö. Viestissä molemmilla sarjoilla on yhteislähtö.

23.2 Sellaisissa kilpailuissa, joissa on karsintakilpailu, finaalin ensimmäisen lähtöajan tulee olla aikaisintaan 2,5 tuntia karsintakilpailun päättymisen jälkeen.

23.3 Kaikilla kilpailijoilla tulee olla mahdollisuus vähintään 20 minuutin häiritsemättömään valmistautumiseen lähtöalueella. Vain lähtöä odottavat kilpailijat ja toimitsijat pääsevät lähtöalueelle.

23.4 Varsinaista lähtöä voi edeltää esilähtö. Jos kilpailussa on esilähtö, siellä on oltava näkyvillä kello, josta kilpailijat ja toimitsijat näkevät esilähtöön huudettavien kilpailijoiden lähtöajan. Kilpailijoiden nimet sanotaan tai näytetään. Ainoastaan kilpailijat, kilpailijoiden avustajat ja järjestäjän opastamat median edustajat pääsevät esilähdöstä eteenpäin.

23.5 Lähdössä tulee olla kello, josta kilpailija näkee kilpailun virallisen ajan. Jos esilähtöä ei ole, kilpailijoiden nimet sanotaan tai näytetään.

23.6 Kilpailijan velvollisuutena on tarkistaa, että hänellä on oikea kartta. Jos kilpailussa on erilaisia

ratoja, kilpailijan kilpailunumeron tai nimen on oltava näkyvillä kartassa niin, että kilpailija näkee sen ennen lähtöä.

23.7 Suunnistuksen alkamiskohta merkitään karttaan kolmiolla. Jos se ei ole varsinaisessa lähdössä, kohta merkitään maastoon rastilipulla. Kilpailijat eivät saa palata takaisin lähdön läpi.

23.8 Kilpailija, joka myöhästyy lähtöajastaan, saa kuitenkin lähteä radalle. Uusi lähtöaika tulee merkitä muistiin.

- Yhteis- tai takaa-ajolähdössä kilpailija saa lähteä niin pian kuin mahdollista.
- Väliaikalähdössä kilpailija saa lähteä välittömästi, jos saapuu lähtöviivalle ennen kuin puolet lähtövälistä on kulunut.
- Jos kilpailija on lähtöviivalla vasta kun on kulunut yli puolet lähtövälistä, hän saa lähteä seuraavan mahdollisen lähtövälän puolivälissä.

23.9 Jos kilpailija myöhästyy lähdöstä omasta syystä, hänen kokonaisaikansa mitataan alkuperäisen lähtöajan mukaan. Jos kilpailija myöhästyy lähdöstä järjestäjistä johtuvista syistä, hänen aikansa mitataan uuden lähtöajan mukaan.

24. Maali ja ajanotto

24.1 Kilpailijan kilpailu päättyy hänen ylittäessään maalilinjan.

24.2 Kilpailijan radalla käyttämällä kokonaisajalla ei ole tulokseen merkitystä, paitsi jos enimmäisaika ylittyy.

24.3 Loppuaika voidaan ottaa siitä hetkestä, kun kilpailija ylittää esimaalilinjan tai maalilinjan. Ajat pyöristetään alaspäin kokonaiseen sekunteihin. Ajat ilmoitetaan tunneissa, minuuteissa ja sekunneissa tai vain minuuteissa ja sekunneissa.

24.4 Viitoitus maaliin voidaan merkitä nauhoin tai muulla keinoilla.

24.5 Maalilinjan tarkan kohdan tulee olla niin selkeä, että lähestyvän kilpailijan on helppo huomata se.

24.6 Maalilinjan ylityksen jälkeen kilpailijan tulee luovuttaa kilpailukorttinsa tai antaa elektroninen kilpailukorttina luettavaksi. Järjestäjän vaatimuksesta myös kilpailukartta tulee luovuttaa pois.

24.7 Järjestäjän tulee asettaa enimmäisaika kullekin normaalikilpailun radalle. Enimmäisaika saadaan, kun lasketaan kolme minuuttia kullekin rastitehtävälle ja lisäksi kolme minuuttia kullekin 100 metrille. Kilpailunvalvojan harkinnassa on, pitääkö enimmäisaikaa lisätä epätavallisen suuren nousun, kulkuväylän vaikeiden pintojen tai muiden tekijöiden takia. Kilpailunvalvoja voi myös päättää mahdollisesta lisääjasta niille kilpailijoille, joilla on IOF:n myöntämä todistus paralympiakelpoisuudesta.

24.8 Jos kilpailijan suoritus viivästyy jostain itsestä riippumattomasta syystä, viivästykseen kulunut aika on kirjattava muistiin ja vähennettävä kyseisen kilpailijan loppuajasta.

24.9 Jos kilpailija ylittää sallitun ajan, vaikka mahdolliset kirjatut viivytykset on ajasta vähennetty, kilpailijalta vähennetään yksi piste jokaista ylitettyä alkavaa viittä minuuttia kohti.

24.10 Temporadan kiertämiseen ei ole enimmäisaikaa.

24.11 Maalissa on oltava ensiapuvälineet ja hoitohenkilöstöä. Heillä tulee olla valmius toimia myös metsässä.

25. Tulokset

25.1 Normaalikilpailussa jokaisesta oikein valitusta rastista, paitsi aikarasteista, saa yhden pisteen.

25.2 Normaalikilpailun aikarasteilla 0-30 sekunnissa annettu oikea vastaus ja siihen käytetty aika kirjataan ylös. Väärästä vastauksesta lisätään 60 sekunnin sakko vastausaikaan. Jos kilpailija ei anna mitään vastausta 30 sekunnissa, kokonaisajaksi kirjataan 90 sekuntia.

25.3 Kunkin aikarastin kahdesta otetusta ajasta lasketaan keskiarvot puolen sekunnin tarkkuudella. Jos elektronista leimaustapaa käytetään, aika pyöristetään alaspäin lähimpään sekuntiin.

25.4 Koko kilpailun kaikkien aikarastien ajat lasketaan yhteen. Käsiäjanotossa yhteisajat pitäisi ilmoittaa puolen sekunnin tarkkuudella.

25.5 Normaalikilpailussa kilpailijat asetetaan paremmuusjärjestykseen heidän saamiensa pisteiden perusteella. Jos kahdella kilpailijalla on sama pistemäärä, aikarastien yhteenlaskettu aika ratkaisee.

25.6 Tempokilpailussa kilpailijoiden sijoitukset ratkaisee heidän korjattu kokonaisaikansa, joka on jokaisella asemalla otettujen aikojen summa lisättynä 30 sekunnin lisäajalla jokaisesta väärästä vastauksesta.

25.7 Viestissä jokaisen kilpailijan korjattu aika on tempoasemien kokonaisaika, johon on lisätty 30 sekunnin lisäaika jokaisesta väärästä vastauksesta sekä 60 sekunnin lisäaika jokaisesta pistevähennyksestä normaalikilpailuosiossa (väärä vastaus/maksimiajan ylittämisestä johtuva sakko). Kaikkien kolmen joukkueenjäsenen ajat lasketaan yhteen joukkueen kokonaisajaksi, jonka mukaan joukkueet asetetaan paremmuusjärjestykseen.

25.8 Epäoikeudenmukaiseksi todettu ja IOF:n kilpailunvalvojan mitätöimä rasti poistetaan kilpailusta kaikilta kilpailijoilta. Syy hylkäämiseen tulee ilmoittaa tulostaululla. Jos tempokilpailun aikarasti mitätöidään, aseman kaikki tehtävät tulee mitätöidä.

25.9 Pisteet sekä otetut ajat ja niiden summat sisältävät alustavat tulokset tulee julkaista maali- tai kokoontumisalueella kilpailun aikana. Tempokilpailussa tuloksia ei saa julkaista ennen kuin viimeinen kilpailija on lähtenyt.

25.10 Viralliset tulokset, jotka sisältävät sekä oikeat vastaukset että kilpailijoiden kaikki vastaukset tulee julkaista viimeistään 5 tuntia viimeisen lähtijän viimeisestä mahdollisesta maaliintuloajasta. Tulokset tulee antaa kilpailupäivänä jokaiselle joukkueenjohtajalle ja akkreditoituneille median edustajille.

25.11 Virallisten tulosten tulee sisältää kaikkien osallistuneiden kilpailijoiden pisteet ja yhteenlasketut ajat. Medialle voidaan antaa lyhennetty versio.

25.12 Jos kahdella tai useammalla kilpailijalla on sama pistemäärä ja sama aika aikarasteilla,

Tarkkuussuunnistuksen kansainväliset kilpailusäännöt 2016

heille annetaan sama sijoitus lopputuloksissa. Tasatilannetta seuraava(t) sija(t) jätetään tyhjiksi.

- WTOC 25.13 Virallinen tulosluettelo ja kilpailukartta sekä ratkaisukartta tulee jakaa jokaiselle kilpailijalle, joukkueen toimitsijalle ja akkreditoituneille median edustajalle.
- WTOC 25.14 Maailmanmestaruuskilpailuiden henkilökohtaisessa normaalikilpailussa kilpailijat asetetaan paremmuusjärjestykseen kahden radan yhteispisteiden ja yhteen lasketun ajan mukaan.
- WTOC 25.15 Maailmanmestaruuskilpailuiden henkilökohtaisessa tempokilpailussa kilpailijoiden sijoituksen ratkaisee heidän sijoituksensa finaalikilpailussa.
- 25.16 Tulokset tulee julkaista internetissä ja luovuttaa IOF:lle sähköisessä muodossa kilpailupäivänä.

26. Palkinnot

26.1 Järjestäjän tulee pitää juhlallinen palkintojenjakotilaisuus.

26.2 Jos kahdella tai useammalla kilpailijalla on tasatulos, jokaisen heistä tulee saada asiaankuuluva mitali ja/tai diplomi.

- | WTOC 26.3 Normaalikilpailun avoimen sarjan maailmanmestarin titteli tulee antaa kilpailijalle, jolla on korkein pistemäärä (ja pienin kokonaisaika aikarasteilla korkeimpien pisteiden ollessa tasan) maailmanmestaruuskilpailujen avoimessa sarjassa.
- WTOC 26.4 Maailmanmestaruuskilpailujen normaalikilpailun avoimessa sarjassa tulee jakaa seuraavat palkinnot:
- 1. sija kultamitali (kullattu) ja diplomi
 - 2. sija hopeamitali (hopeoitu) ja diplomi
 - 3. sija pronssimitali ja diplomi
 - 4.-6. sija diplomi
- IOF:n toimittaa mitalit ja diplomit.
- WTOC 26.5 Normaalikilpailun paralympiasarjan maailmanmestarin titteli tulee antaa kilpailijalle, jolla on korkein pistemäärä (ja pienin kokonaisaika aikarasteilla korkeimpien pisteiden ollessa tasan) maailmanmestaruuskilpailujen paralympiasarjassa.
- WTOC 26.6 Maailmanmestaruuskilpailujen normaalikilpailun paralympiasarjassa tulee jakaa seuraavat palkinnot:
- 1. sija kultamitali (kullattu) ja diplomi
 - 2. sija hopeamitali (hopeoitu) ja diplomi
 - 3. sija pronssimitali ja diplomi
 - 4.-6. sija diplomi
- IOF toimittaa mitalit ja diplomit.
- | WTOC 26.7 Viestin avoimen sarjan maailmanmestarin titteli tulee antaa joukkueelle, jonka korjattu kokonaisaika on lyhin avoimessa sarjassa.
- | WTOC 26.8 Viestikilpailussa avoimessa sarjassa joukkueen kolmen jäsenen tulee saada:

Tarkkuussuunnistuksen kansainväliset kilpailusäännöt 2016

- 1. sija kultamitali (kullattu) ja diplomi
- 2. sija hopeamitali (hopeoitu) ja diplomi
- 3. sija pronssimitali ja diplomi
- 4.-6. sija diplomi

IOF toimittaa mitalit ja diplomit.

| WTOC 26.9 Viestin paralympiasarjan maailmanmestarin titteli tulee antaa joukkueelle, jonka korjattu kokonaisaika on lyhin paralympiasarjassa.

| WTOC 26.10 Viestikilpailussa paralympiasarjassa joukkueen kolmen jäsenen tulee saada:

- 1. sija kultamitali (kullattu) ja diplomi
- 2. sija hopeamitali (hopeoitu) ja diplomi
- 3. sija pronssimitali ja diplomi
- 4.-6. sija diplomi

IOF toimittaa mitalit ja diplomit.

WTOC 26.11 Tempon maailmanmestarin titteli tulee antaa kilpailijalle, jolla on lyhin kokonaisaika tempon maailmanmestaruuskilpailussa.

WTOC 26.12 Maailmanmestaruuskilpailuiden tempokilpailussa tulee jakaa seuraavat palkinnot:

- 1. sija kultamitali (kullattu) ja diplomi
- 2. sija hopeamitali (hopeoitu) ja diplomi
- 3. sija pronssimitali ja diplomi
- 4.-6. sija diplomi

IOF:n tulee toimittaa mitalit ja diplomit.

WTOC 26.13 IOF:n ja järjestävän liiton edustajien tulee jakaa palkinnot palkintojenjakoseremoniassa.

WTOC 26.14 Palkintojenjakoseremonian aikana tulee kolmen parhaan kilpailijan maiden liput nostaa salkoon ja soittaa voittajan maan kansallislaulu.

27. Tasapuolisuus

27.1 Kaikkien suunnistustapahtumaan osallistuvien henkilöiden tulee toimia oikeudenmukaisesti, rehellisesti ja ystävällisesti hyvässä urheiluhengessä. Kilpailijoiden tulee kunnioittaa toisiaan. Pyörätuolin käyttäjillä on etuoikeus kulkea rastitehtävän puolella kulkuväylää ja päästä ratkaisupaalulle muiden kilpailijoiden edellä. Kilpailijoiden tulee olla maastossa mahdollisimman hiljaa.

27.2 Teknisen avun vastaanottaminen tai sen yrittäminen muilta kilpailijoilta tai avustajilta kilpailun aikana on kiellettyä, samoin vastaavan avun antaminen muille kilpailijoille. Jokaisen kilpailijan velvollisuutena on kuitenkin auttaa loukkaantunutta tai vahingon vuoksi fyysistä apua tarvitsevaa kilpailijaa.

27.3 Doping on kielletty. *IOF:n antidopingsäännöt* ovat voimassa kaikissa IOF:n tapahtumissa ja IOF:n hallitus voi vaatia dopingtestejä. Järjestäjä voi pyytää tietoja reseptilääkkeistä. Kilpailija on itse vastuussa siitä, että hänellä on tarvittavat todistukset tarvitsemistaan lääkkeistä (TUE certificate).

27.4 Kaikkien toimitsijoiden tulee pitää tiedot kilpailualueesta ja maastosta ehdottoman salaisina

Tarkkuussuunnistuksen kansainväliset kilpailusäännöt 2016

ennen niiden julkaisemista. Tiedot radoista pidetään ehdottoman salaisina joka tapauksessa.

27.5 Kilpailumaastossa harjoittelu ja maaston tutkiminen on kiellettyä. Muiden kuin järjestäjän antamien tietojen hankkiminen radoista on kiellettyä ennen kilpailua ja sen aikana.

27.6 Järjestäjän tulee kieltää kilpaileminen kilpailijalta, jolla on niin paljon tietoa kilpailualueesta tai kartasta, että se antaa hänelle selvää etua muihin kilpailijoihin verrattuna. Epäselvissä tapauksissa asian päättää IOF:n kilpailunvalvoja.

27.7 Joukkueen toimitsijoiden, kilpailijoiden, median edustajien ja katsojien tulee pysytellä heille osoitetuilla alueilla.

27.8 Toimitsijat ja muut maastossa olevat (esimerkiksi median edustajat) eivät saa häiritä eivätkä avustaa kilpailijoita paitsi hankalissa paikoissa antamalla luvallista fyysistä apua.

27.9 Kun kilpailija on ylittänyt maaliviivan, hän ei voi palata kilpailumaastoon ilman järjestäjän lupaa. Keskeyttävän kilpailijan on ilmoitettava asiasta välittömästi maalissa ja annettava pois karttansa ja kilpailukorttinsa. Keskeyttänyt kilpailija ei saa mitenkään vaikuttaa kilpailun kulkuun tai auttaa muita kilpailijoita.

27.10 Kilpailija, joka rikkoo sääntöjä tai hyötyy jonkin säännön rikkomisesta, voidaan hylätä.

27.11 Muihin sääntöjä rikkoviin henkilöihin voidaan kohdistaa kurinpidollisia toimenpiteitä.

27.12 Järjestäjän täytyy keskeyttää ja siirtää tai peruuttaa kilpailu, jos missään vaiheessa ilmenee sellaisia olosuhteita, jotka tekevät kilpailusta vaarallisen kilpailijalle, toimitsijoille tai yleisölle.

27.13 Järjestäjän täytyy mitätöidä rata, jos ilmenee seikkoja, jotka tekevät radasta erityisen epätasapuolisen.

27.14 Tapahtuman kilpailijat sekä joukkueen ja tapahtuman toimitsijat eivät saa osallistua vedonlyöntiin kyseistä suunnistustapahtumaa koskien. He eivät myöskään saa kannattaa tai edistää tapahtuman vedonlyöntiä. Tämän lisäksi he eivät saa osallistua mihinkään korruptoituneisiin menettelyihin vedonlyöntiä koskien. Tällaisia menettelyitä ovat mm. lopputuloksesta sopiminen, tulosten minkäänlainen manipulointi, tahallaan huonosti menestyminen saadakseen muuta hyötyä, lahjuksien vastaanottaminen tai tarjoaminen, sekä sisäpiiritiedon välittäminen eteenpäin.

28. Rikkomusilmoitukset

28.1 Rikkomusilmoitus voidaan tehdä järjestäjän ohjeiden tai näiden sääntöjen rikkomisen johdosta.

28.2 Rikkomusilmoituksen voi tehdä kilpailija tai joukkueen toimitsija.

28.3 Kaikki rikkomusilmoitukset tulee antaa kirjallisina järjestäjälle mahdollisimman pian. Järjestäjä tekee päätöksen rikkomusilmoituksesta. Rikkomusilmoituksen tekijälle ilmoitetaan päätöksestä välittömästi.

28.4 Rikkomusilmoituksen teosta ei peritä maksua.

28.5 Järjestäjä voi asettaa rikkomusilmoitukselle aikarajan. Tämän aikarajan jälkeen tehdyt rikkomusilmoitukset huomioidaan vain poikkeuksellisissa olosuhteissa, jotka on selitettävä rikkomusilmoituksessa.

29. Vastalauseet

29.1 Vastalause voidaan tehdä koskien järjestäjän tekemää päätöstä rikkomusilmoituksesta.

29.2 Vastalauseen voi tehdä joukkueen toimitsija tai kilpailija.

29.3 Vastalause on tehtävä kirjallisena juryn jäsenelle viimeistään 15 minuutin kuluessa siitä, kun järjestäjä on ilmoittanut päätöksensä rikkomusilmoituksesta. Vastalauseet, jotka on vastaanotettu tämän aikarajan jälkeen saatetaan ottaa juryn käsittelyyn, jos on olemassa hyväksyttäviä poikkeuksellisia olosuhteita. Ne täytyy selvittää vastalauseessa.

| WTOC
ROC 29.4 Vastalauseen tekemisen yhteydessä tulee maksaa IOF:n kilpailunvalvojalle käteisellä vastalausemaksu, 50 euroa (tai saman verran paikallisessa valuutassa). Maksu palautetaan, jos jury hyväksyy vastalauseen. Jos useampi liitto on allekirjoittanut vastalauseen, jokainen liitoista maksaa vastalausemaksun.

30. Jury

30.1 Juryn tehtävänä on käsitellä vastalauseet

30.2 IOF:n hallitus päättää, mihin tapahtumiin se nimittää juryn. Jos IOF ei nimitä jurya, järjestävä liitto tekee sen.

30.3 Jury koostuu kolmesta äänestävästä jäsenestä, jotka ovat eri liitoista jos mahdollista. IOF:n kilpailunvalvoja toimii juryn puheenjohtajana ilman äänioikeutta.

30.4 Kilpailun järjestäjän edustajalla on oikeus osallistua kokoukseen ilman äänioikeutta.

30.5 Järjestäjän tulee toimia juryn päätösten mukaisesti, esimerkiksi peruuttaa kilpailijan hylkäämispäätös, hylätä järjestäjän hyväksymä kilpailija, hylätä aiemmin hyväksytyt sarjan tulokset tai hyväksyä järjestäjän aiemmin hylkäämät tulokset.

30.6 Jury on päätösvaltainen vain, jos sen kaikki jäsenet ovat paikalla. Kiireellisissä tapauksissa voidaan tehdä alustavia päätöksiä, jos juryn enemmistö on samaa mieltä päätöksestä.

30.7 Jos juryn jäsen on jäävi tai ei muusta syystä pysty hoitamaan tehtäväänsä, IOF:n kilpailunvalvoja nimittää sijaisen.

30.8 Vastalauseen seurauksena jury voi antaa ohjeita järjestäjälle, mutta myös antaa suosituksen IOF:n hallitukselle henkilön poissulkemiseksi joistakin tai kaikista tulevista IOF:n kilpailuista, jos on ollut kyse vakavasta sääntörikkomuksesta.

30.9 Juryn päätökset ovat lopullisia.

WTOC 30.10 IOF:n hallitus nimittää tai hyväksyy juryn. Juryn jäsen ei voi olla järjestävän liiton edustaja. Juryn jäsenten pitää olla eri liitoista.

31. Vetoomukset

31.1 Vetoamus voidaan tehdä näiden sääntöjen rikkomista vastaan, jos jurya ei ole vielä muodostettu, tai jos tapahtuma on ohi ja jury on hajaantunut.

31.2 Vetoamuksen voi tehdä vain liitto.

31.3 Vetoamus tehdään kirjallisena IOF:n toimistolle mahdollisimman pian.

31.4 Vetoamuksen tekemisestä ei peritä maksua.

31.5 Vetoamusta koskevat päätökset ovat lopullisia.

31.6 IOF:n hallitus käsittelee vetoamuksen.

32. Tapahtuman valvonta

32.1 IOF:n kilpailunvalvoja valvoo kaikkia sellaisia tapahtumia, joita nämä säännöt koskevat. IOF:n kilpailunvalvoja nimitetään kolmen kuukauden kuluessa kilpailunjärjestäjän nimeämisestä.

32.2 IOF:n hallitus päättää, mille tapahtumille se nimeää IOF:n kilpailunvalvojan itse.

32.3 Jos IOF nimittää IOF:n kilpailunvalvojan, valvoja toimii IOF:n virallisena edustajana järjestäjään päin, vastaa IOF:n hallitukselle ja on yhteydessä IOF:n toimistoon.

32.4 Järjestäjän liitto nimeää aina riippumattoman kansallisen valvojan. Kansallinen valvoja avustaa IOF:n nimeämää kilpailunvalvojaa. Jos IOF ei nimeä kilpailunvalvojaa kyseiseen kilpailuun, liiton nimeämä valvoja toimii IOF:n kilpailunvalvojana. Liiton nimeämän valvojan ei tarvitse olla samasta liitosta.

32.5 Kaikilla IOF:n kilpailunvalvojilla tulee olla IOF:n kilpailunvalvojan lisenssi. IOF:n kilpailunvalvojalla tai apulaisvalvojalla ei saa olla tehtäviä kilpailuun osallistuvassa joukkueessa.

32.6 IOF:n kilpailunvalvojan tulee huolehtia siitä, että sääntöjä noudatetaan, virheet vältetään ja tasapuolisuus on etusijalla. IOF:n kilpailunvalvojalla on oikeus vaatia muutoksia, jos ne ovat hänen mielestään tarpeen tapahtuman onnistumiseksi.

32.7 IOF:n kilpailunvalvoja työskentelee tiiviissä yhteistyössä järjestäjän kanssa, ja hänelle tulee antaa kaikki asiaankuuluvat tiedot. IOF:n kilpailunvalvojan tulee hyväksyä kaikki liitoille lähetettävä virallinen materiaali kuten bulleteriinit.

32.8 IOF:n kilpailunvalvojalla on määräysvalta ainakin seuraaviin seikkoihin:

- kilpailupaikan ja kilpailumaaston hyväksyminen
- kilpailuorganisaation tarkistaminen sekä majoitukseen, ruokailuihin, kuljetuksiin, ohjelmaan,

budjettiin ja harjoitusmahdollisuuksiin liittyvien suunnitelmien arvioiminen

- seremonioihin liittyvien suunnitelmien ja riittävän esteettömyyden arviointi
- lähdön, maalialueen ja vaihtoalueen organisaation ja sijoittelun hyväksyminen
- ajanotto- ja tuloslaskentajärjestelmien luotettavuuden ja tarkkuuden arviointi
- kartan tarkistaminen sen osalta, että IOF:n kuvausohjeita on noudatettu
- ratojen hyväksyminen sen jälkeen, kun on tarkistettu ratojen laatu mukaan lukien vaikeusaste, rastien sijoittaminen, rastivälineistö, sattumien mahdollisuus ja kartan paikkansapitävyys
- mediajärjestelyjen ja -tilojen arviointi
- dopingtestien järjestelyjen ja tilojen arviointi
- virallisten tulosten hyväksyminen

32.9 IOF:n kilpailunvalvojan tulee tehdä niin monta valvontakäyntiä kuin hän katsoo tarpeelliseksi. Käynnit suunnitellaan yhdessä nimeävän elimen ja järjestäjän kanssa. Välittömästi jokaisen käynnin jälkeen IOF:n kilpailunvalvojan tulee lähettää lyhyt kirjallinen raportti nimeävälle elimelle ja kopio siitä järjestäjälle.

32.10 Nimeävä elin voi nimetä yhden tai useamman apulaisvalvojan IOF:n kilpailunvalvojan avuksi erityisesti kartoitukseen, ratoihin, talousasioihin, sponsorointiin ja mediaan liittyviin asioihin.

32.11 IOF:n kilpailunvalvojan nimeävällä elimellä on oikeus kumota nimeäminen.

WTOC 32.12 IOF:n kilpailunvalvojan tulee tehdä ainakin kolme valvontakäyntiä: yksi varhaisessa vaiheessa (tarvittaessa mukana oltava myös tekninen koulutustilaisuus), yksi vuotta ennen kilpailuja ja yksi 3-4 kuukautta ennen kilpailuja.

33. Raportointi

33.1 Järjestäjän tulee antaa lyhyt raportti täydellisine tuloksineen IOF:n kilpailunvalvojalle viimeistään kolme viikkoa tapahtuman jälkeen.

33.2 IOF:n kilpailunvalvojan tulee lähettää raportti nimeävälle elimelle viimeistään neljä viikkoa tapahtuman jälkeen. Raportin tulisi sisältää kaikki oleelliset tiedot tapahtumasta ja tarkat tiedot mahdollisista rikkomusilmoituksista ja vastalauseista.

WTOC 33.3 Järjestäjän tulee toimittaa IOF:n toimistoon lyhyt raportti, kaksi sarjaa karttoja ratoineen, kaksi sarjaa ratkaisukarttoja sekä täydelliset tulokset viimeistään kolme viikkoa kilpailun jälkeen.

WTOC 33.4 IOF:n toimistoon tulee lähettää kopio jokaisesta bulletiinista, lopullinen ohjelma lähtöluetteloineen, organisaatiokaavio ja tilinpäätös viimeistään kuusi kuukautta tapahtuman jälkeen arkistointia varten.

34. Mainokset ja sponsorointi

34.1 Tupakan ja väkevän alkoholin mainostaminen on kielletty.

34.2 Edustusasuissa ja asuissa, jotka ovat kilpailijoiden päällä palkintoseremoniassa, voi olla mainoksia korkeintaan 300 cm². Kilpailunumerolappua lukuun ottamatta kilpailuvaatteissa tai tarvikkeissa ei ole mainosrajoitusta.

35. Mediapalvelut

35.1 Järjestäjän tulee tarjota median edustajille miellyttävät työskentelyolosuhteet ja hyvät mahdollisuudet tarkkailla tapahtumaa ja raportoida siitä.

35.2 Järjestäjän tulee huolehtia siitä, että median edustajilla on saatavana ainakin seuraavat palvelut:

- keskitason hotellimajoitus, jonka käyttäjät maksavat itse
- lähtölistat, ohjelmatiedote ja muuta tietoa päivää ennen kilpailua
- mahdollisuus osallistua mallisuunnistukseen
- maalialueella sijaitseva säältä suojattu hiljainen työskentelyalue
- lopputulokset ja kartat ratoineen heti kilpailun jälkeen
- internetyhteys, jonka käyttäjät maksavat itse

35.3 Järjestäjän tulee yrittää kaikkensa, jotta tapahtuma tulisi mahdollisimman hyvin esille tiedotusvälineissä, kunhan se ei vaaranna kilpailun tasapuolisuutta.

Liite 1: Ratamestarityön periaatteet tarkkuussuunnistuksessa

1. Johdanto

- 1.1 Tavoite
- 1.2 Periaatteiden soveltaminen
- 1.3 Tekniset ohjeet

2. Perusperiaatteet

- 2.1 Tarkkuussuunnistuksen määritelmä
- 2.2 Hyvän ratamestarityöntavoite
- 2.3 Ratamestarin kultaiset säännöt

3. Tarkkuussuunnistusrata

- 3.1 Maasto
- 3.2 Lähtö
- 3.3 Rata
- 3.4 Rastilippu
- 3.5 Maali
- 3.6 Vaikeusaste

4. Ratamestari

5. Lisätietoa ja esimerkkejä

1. Johdanto

1.1 Tavoite

Tavoitteena on luoda yhteiset toimintamallit tarkkuussuunnistuksen ratamestarityöhön, jotta voidaan varmistaa tasapuolinen kilpailu kaikille kilpailijoille heidän fyysisestä suorituskyvystään riippumatta.

1.2 Periaatteiden soveltaminen

Kaikkien kansainvälisten suunnistustapahtumien radat täytyy suunnitella näiden periaatteiden mukaisesti. Tämän tulisi olla yleisohjeena myös muiden tarkkuussuunnistuskilpailujen suunnittelussa. Koska laji on suunniteltu henkilöille, jotka eivät pysty juoksemaan maastossa, nopeuden vaatimus on korvattu kartantulkitsemistaidolla.

1.3 Tekniset ohjeet

IOF:n tarkkuussuunnistuksen tekniset ohjeet sisältävät ohjeita ratamestarille.

2. Perusperiaatteet

2.1 Tarkkuussuunnistuksen määritelmä

Tarkkuussuunnistus on urheilulaji, jossa kilpailijat kulkevat maastossa hyväkulkuisia kulkuväylää, jonka varrella on maahan merkittyjä ratkaisupaaluja numerojärjestyksessä. Jokaisella ratkaisupaalulla kilpailijat tulkitsevat karttaa päättäen, mikä, vai ei mikään, useista maastossa ryhmässä olevista rastilipuista edustaa kartalla olevan ympyrän keskipisteessä olevaa rastipistettä ja sille annettua rastinmääritettä. Molempien on oltava oikein.

Suurten suunnistuskilpailujen kartantekijät, ratamestarit ja valvojat ovat itse asiassa tarkkuussuunnistaneet järjestäessään kilpailua. Tarkkuussuunnistuksessa kilpailu perustuu näihin taitoihin.

2.2 Hyvän ratamestarityön tavoite

Ratamestarityön tavoitteena on tarjota kilpailijoille oikein suunniteltuja ja kilpailijoiden taitoja vastaavia ratoja. Kilpailun tulosten tulee vastata kilpailijoiden teknisiä taitoja.

2.3 Ratamestarin kultaiset säännöt

Ratamestarin tulee pitää mielessä seuraavat periaatteet:

- tarkkuussuunnistuksen ainutlaatuinen luonne (kartantulkinta)
- jokaisen rastin oikean vastauksen tulee olla kiistaton
- kilpailun tasapuolisuus
- kilpailusta nauttiminen
- tiivis yhteistyö muiden toimitsijoiden kanssa
- integraatio muiden suunnistuslajien kanssa
- luonnon ja ympäristön suojelu
- median ja yleisön huomioonottaminen

2.3.1 Ainutlaatuinen luonne

Jokaisella urheilulajilla on omat ominaispiirteensä. Tarkkuussuunnistuksen ainutlaatuinen luonne muodostuu kartan tulkinnasta ja sen yhdistämisestä tuntemattomaan maastoon. Vaaditaan suunnistustaitoja, kuten tarkkaa kartanlukua, kompassin käytön hallintaa, keskittymiskykyä paineen alaisena, nopeaa päätöksentekoa, maaston tulkintaa ja etäisyyksien arviointia.

2.3.2 Kiistaton vastaus

Kunkin rastitehtävän vastauksen tulee olla kiistaton! Ratkaisu tehtävään täytyy aina olla löydettävissä tulkitsemalla karttaa ja maastoa. Ratkaisun perusteena ei saa olla 'mutu-tuntuma'.

2.3.3 Tasapuolisuus

Kilpaurheilussa perusvaatimuksena on tasapuolisuus. Ratamestarityön ja ratojen valmistelun jokaisessa vaiheessa on oltava erittäin huolellinen, jotta voidaan estää sattuman vaikutus kilpailun tuloksiin. Ratamestarin on otettava kaikki tällaiset tekijät huomioon kilpailun tasapuolisuuden varmistamiseksi niin, että kaikilla kilpailijoilla on samat olosuhteet radan jokaisessa kohdassa.

2.3.4 Kilpailun nautittavuus

Tarkkuussuunnistuksen suosio kasvaa vain, jos kilpailijat ovat tyytyväisiä heille tarjottuihin ratoihin. Huolellisella ratamestarityöllä on varmistettava ratojen sopiva pituus, fyysinen ja tekninen vaikeustaso, rastien sijoitus jne. On erityisen tärkeää, että jokainen rata on sopiva juuri kyseisen radan kilpailijoille, olipa heidän fyysinen suorituskykynsä minkä tasoinen hyvänsä.

2.3.5 Läheinen yhteistyö

Ratamestarin tulee työskennellä läheisessä yhteistyössä kartoittajan ja valvojan kanssa. On siis suositeltavaa, että kartoitus, ratamestarityö ja valvonta tehdään paikan päällä samaan aikaan. Yhteyttä järjestäjään on myös pidettävä tavallista enemmän kulkureittiin liittyvien lisäjärjestelyjen vuoksi.

2.3.6 Integraatio muiden suunnistuslajien kanssa

Kun tarkkuussuunnistuskilpailu yhdistetään suunnistuskilpailuun, kilpailijat nauttivat tapahtumasta huomattavasti enemmän. Eri ratojen ratamestarien välisellä yhteistyöllä voidaan varmistaa, että eturistiriitoja ei synny, ja että kaikki kilpailijat tietävät toistensa läsnäolosta.

Tarkkuussuunnistuksen rastilippuihin voidaan lisätä siniset nauhat, jotta eksyneet suunnistajat huomaavat olevansa väärässä paikassa.

2.3.7 Luonto ja ympäristö

Ympäristö on herkästi haavoittuva: eläimet voivat häiriintyä ja ympäristön liiallinen käyttö voi vahingoittaa kasvillisuutta ja maapohjaa. Ympäristöön kuuluvat myös kilpailualueella asuvat ihmiset, muurit, aidat, viljelty maa, rakennukset ja rakennelmat jne.

Yleensä herkimpiä alueita on mahdollista välttää ilman, että siitä on suunnistukselle haittaa. Kokemus ja tutkimukset ovat osoittaneet, että suuriakin tapahtumia voidaan järjestää herkillä alueilla niin, ettei pysyviä haittoja synny. Tämä kuitenkin edellyttää sitä, että tiettyihin varoimenpiteisiin on ryhdytty ja radat on hyvin suunniteltu.

On erittäin tärkeää, että ratamestari varmistaa pääsyn valittuun maastoon, ja että maaston herkäät alueet tiedetään etukäteen. Koska tarkkuussuunnistajat pysyvät kulkuväylillä, tarkkuussuunnistuskilpailu voidaan usein järjestää myös hankalissa paikoissa ja ajankohtina, joina suunnistuskilpailuja ei voida sallia luonnonsuojelluksista syistä.

2.3.8 Media ja yleisö

Ratamestarin tulisi aina pitää mielessä suunnistuksen hyvä julkinen kuva. Katsojille ja tiedotusvälineiden edustajille tulee antaa mahdollisuus seurata kilpailun tapahtumia niin läheltä kuin on mahdollista vaarantamatta kilpailun tasapuolisuutta.

3. Tarkkuussuunnistusrata

3.1 Maasto

Maaston valinnassa on otettava huomioon se, että myös ne kilpailijat, joille liikkuminen on hankalaa (mm. pyörätuolilla liikkuvat ja hitaasti kulkevat henkilöt) pystyvät suorittamaan radan helposti annetussa enimmäisajassa. Kulkuväylän kunto tulee ottaa huomioon. Kulkuväylä, joka ei sovellu kaikille kilpailijoille ja jolle ei ole hyvää vaihtoehtoreittiä, on kiellettävä kaikilta kilpailijoilta. Esimerkiksi polulla oleva porrastus tai kaatunut puu estää useimpien pyörätuolilla liikkuvien etenemisen, mutta jos käytettävissä on rinnakkainen reitti, kilpailija voi valita, kumpaa käyttää. Polut tulee tarkastaa mahdollisen mutaisuuden, hiekan, juurien ja kivien varalta, ja jos tarpeen, polkua tulee parantaa, jotta pinta on riittävän hyvä kaikille kilpailijoille. Polun hyväksyttävä leveys on yleensä yksi metri. Jotkin kasvit voivat kasvaa hieman polun puolelle ilman, että niistä tulee hankaluuksia, mutta esimerkiksi piikikkäät kasvit ja nokkoset voivat vahingoittaa käsiä, joten tällaiset kasvit tulee poistaa. On erittäin tärkeää, että tilaa on kaikille erilaisille pyörätuoleille ja käsipyörätuoleille. Rastipisteiden kohdalla pyörätuolien tulee mahtua ohittamaan toisiaan ja liikkumaan vapaasti, joten paikoitellen tarvitaan jopa kolmen metrin levyisiä alueita. Epäsopivat polut voidaan merkitä kielletyiksi alueiksi kartalla päällepainatusrasterilla tai -rasteilla (X) ja/tai maastoon viitoituksella. Kummassakin tapauksessa rajoitukset koskevat kaikkia kilpailijoita. Ilman avustajaa kuljetettavalle pyörätuolille suurin sallittava nousu on 14 % korkeintaan 20 metrin ajan. Kulkuväylän sivukaltevuus ei saisi olla enempää kuin 8 %. Nämä enimmäisrajat ylittävällä kulkuväylällä täytyy olla apua paikalla. On myös harkittava, tarvitaanko hankaliin kohtiin esimerkiksi köysiä, väkipyöriä tai ylimääräistä pyörätuolia niille, jotka muuten kulkevat radan kävellen, mutta joille jyrkät kohdat ovat vaikeita.

Ratamestarin tulisi tuntea maasto läpikotaisin ennen ratojen ja rastipisteiden suunnittelua. Ratamestarin tulee myös huomata se, että kilpailupäivänä olosuhteet maastossa ja kartalla voivat olla erilaiset kuin suunnittelun ajankohtana.

3.2 Lähtö

Lähtöalue pitäisi sijoittaa ja järjestää seuraavasti:

- lähtöalueella tulee olla odotusalue
 - odottamassa olevat kilpailijat eivät pysty näkemään rastipisteiden yksityiskohtia.
- Kohta, josta suunnistus alkaa, merkitään maastoon rastilipulla ja karttaan kolmiolla.

3.3 Rata

Rastitehtävät ovat tarkkuussuunnistusradan tärkein osa, joten niistä riippuu suurelta osin, miten hyvä rata on. Hyvä rata tarjoaa kilpailijoille kiinnostavia kartanlukuhaasteita. Samalla radalla tulisi olla erityyppisiä tehtäviä. On parempi laittaa vähemmän (kuitenkin vähintään kymmenen) oikein hyviä tehtäviä kuin suuri määrä huonompia.

3.3.1 Rastipisteet

Rastiympyrän keskipisteen tulee olla kartoitetussa kohteessa, joka voidaan kuvata tarkasti rastinmäärittelyllä. Rastilippu asetetaan kyseiseen kohteeseen maastossa, paitsi jos kyseessä on nollavastaus. Rastilipun pitäisi olla näkyvässä tai sen sijainti pääteltävissä muiden maastokohteiden ja rastilippujen korkeuden perusteella kulkuväylältä. Väärien rastilippujen ei tarvitse olla kartoitetuissa kohteissa. On erityisen tärkeää, että kartta on tarkka rastipisteiden läheisyydessä, ja että suunnat ja etäisyydet ovat oikein kaikista mahdollisista tarkastelukulmista, myös kilpailijan takaa.

3.3.2 Ratkaisupaalut

Kilpailijoiden on käytävä ratkaisupaaluilla annetussa järjestyksessä. Ratkaisupaalut merkitään maastoon, mutta ei kartalle. Kilpailija ei saa mennä ratkaisupaalun merkintää lähemmäksi rastilippuja kohti. Nauhoja voidaan laittaa maastoon merkiksi, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Pyörätuolin käyttäjien täytyy päästä yhtä lähelle merkintää kuin muidenkin kilpailijoiden, eivätkä muut kilpailijat saa hakea parempaa näkökulmaa esimerkiksi kiipeämällä korkeammalle kohdalle ratkaisupaalun takana. Jos sellainen on mahdollista, kielletyn alueen nauhat on laitettava paikalle. On tärkeää, että kaikki päätöksentekoon olennaisesti vaikuttavat seikat ovat näkyvillä myös henkilölle, joka istuu matalassa pyörätuolissa, ja että tämä myös kokeillaan.

3.3.3 Aikarastit

Kilpailussa pitäisi olla mukana ainakin kaksi aikarastia, joilla päätöksentekoon tarvittava aika mitataan. Kilpailijan kartalla ei saa olla rastiympyrää osoittamassa näiden rastitehtävien paikkaa. Sen lisäksi kilpailijan kartalla ei saa olla yksityiskohtaista tietoa näiden rastitehtävien läheltä, jos ne sijaitsevat kilpailuradan varrella. Elit-tason kokeneille kilpailijoille olisi ihanteellista, jos aikarastit sijoitetaan kilpailun alkuun ja loppuun kilpailun enimmäisajan ulkopuolelle.

3.4 Rastilippu

Rastilla käytettävien välineiden tulee olla IOF:n kilpailusääntöjen mukaisia.

Jokaisen ryhmässä olevan rastilipun paikka tulee harkita huolellisesti. Niin ei voida menetellä, että valitaan rastiympyrän keskellä oleva paikka ja sitten muut liput laitetaan sen läheisyyteen sattumanvaraisesti.

Rastilippu pitäisi sijoittaa siten, että kilpailijat pystyvät näkemään siitä ainakin kolmasosan.

Maastossa liput tulee sijoittaa vakiokorkeudelle (lipun alareuna polven korkeudelle tai 0,5 m korkeudelle on suositus), jotta maaston muodot näkyvät kartalla kuvatulla tavalla.

Kun lippuja laitetaan paikalleen, ratamestarin ja valvojan tulee olla täysin yksimielisiä siitä, mikä lipuista on rastiympyrän sisällä ja on rastinmäärittelyn mukainen. Jos kulkuväylän tarkastelupaikasta katsottuna on vähänkään epäselvää, mikä lipuista on oikea, on siirrettävä yhtä tai useampaa lippua, kunnes yhteisymmärrys on saavutettu.

Rastilippujen sijoittamisessa voivat suurennetut versiot ratkaisukartoista olla erittäin hyödyllisiä.

3.4.1 Tasapuolisuus rastipisteillä

Rastilippujen tulee olla yhtä hyvin näkyvässä kaikille kilpailijoille, riippumatta siitä, miltä korkeudelta (0,8 m - jopa 2,2 m) he niitä katselevat. Ratamestarin tulee arvioida tilanne mm. kasvillisuuden osalta tarkastelemalla lippuja läheltä maan pintaa.

Yleisenä sääntönä on, että ratkaisupaalun ympäriltä (1 m x 1 m alue) katsottuna rastilippujen järjestys toisiinsa nähden ei saa muuttua. Vastauksen tulee pysyä samana, vaikka kilpailija ottaisi askeleen ratkaisupaalulta kummalle puolelle tahansa ja siitä saman verran taaksepäin. Näin myös pyörätuolin sijoittelu helpottuu.

Mahdollisen sateen tai auringonpaisteen vaikutus näkyvyyteen on tutkittava samaan aikaan päivästä kuin kilpailu pidetään. Aikarasteilla on ehdottoman tärkeää, että kaikki rastiliput ja kaikki oleelliset maastonpiirteet ovat näkyvissä samasta paikasta. Muilla rasteilla kilpailijan saattaa olla tarpeen liikkua kulkuväylällä, jotta hän pystyisi tulkitsemaan maaston oikein. Se saattaa olla jopa välttämätöntä tehtävän ratkaisussa.

3.4.2 Rastilippujen läheisyys

Jos muiden lähellä olevien tehtävien rastiliput näkyvät ratkaisupaalulle, ne pitää erottaa maastossa nauhalla tai ratkaisupaalulta on viitoitettava tarkastelukulma.

Rastilipuilla ei ole määritelty vähimmäisetäisyyttä. Jos kahdella tai useammalla lipulla on sama rastinmäärite, ne täytyy voida erottaa toisistaan tarkasti muiden kohteiden avulla.

3.4.3 Rastinmäärite

Rastin sijainti kartalla olevaan kohteeseen nähden ilmoitetaan rastinmääritteellä. Rastikohteen tarkan sijainnin maastossa tulee olla kiistaton. Sijainnin määrittelevät kartalla olevan rastiympyrän keskipiste ja rastinmäärite. Rastit, joille ei löydy sopivaa IOF:n sääntöjen mukaista rastinmääritettä, ovat todennäköisesti sopimattomia hyväksi rastipisteeksi.

Rastinmääritteiden pitäisi olla vain niin tarkkoja kuin on välttämätöntä. Yhdistelmämerkkejä ei ole sallittua käyttää eli ylimääräisten symbolien lisääminen sarakkeisiin on kielletty (esim. jyrkanteen päällä, länsiosa).

Sarakkeessa B ilmoitetaan rastitehtävässä olevien rastilippujen määrä kirjaimin (esimerkiksi A-C jos rasteja on kolme).

Jos kulkuväylä ei ole yksiselitteinen, sarakkeeseen H merkitään katselusuunta rastilippuihin. (Pohjoiseen osoittava nuoli osoittaa, että kilpailijan tulee tarkastella kulkuväylän pohjoispuolella olevia rastilippuja, eli näin ollen kulkea rastiympyrästä etelään olevaa kulkuväylää.)

Nuolen suunnan ei tulisi olla kompassisuunta ratkaisupaalulta rastiympyrän keskelle. Jos avoimessa maastossa useat eri rastipisteet ovat näkyvissä samanaikaisesti kulkuväylältä, tai jos rastipisteet ovat hyvin lähellä toisiaan, sarakkeessa H olevan nuolen tulee osoittaa kyseisen rastitehtävän rastien suuntaan.

3.5 Maali

Ainakin viimeisen osan maalille johtavasta reitistä tulisi olla merkitty pakolliseksi reitiksi.

3.6 Vaikeusaste

Ratamestari voi suunnitella hyvinkin eritasoisia ratoja millaiseen maastoon ja karttaan vain.

Erilaisia vaikeustasoja saadaan aikaan sillä, miten rastiliput sijoitetaan ryhmään sekä ratkaisupaalun sijoituksella. On tärkeää ottaa huomioon kilpailijoiden oletetut taidot, kokemus ja kartan yksityiskohtien lukemisen ja ymmärtämisen taso. Erityisen tärkeää on arvioida tehtävien vaativuus oikein, kun kyseessä ovat lapset tai aloittelijat.

4. Ratamestari

Ratojen suunnittelusta vastaavalla henkilöllä on oltava omakohtaista kokemusta, joka auttaa häntä ymmärtämään ja kunnioittamaan hyvän tarkkuussuunnistusradan ominaisuuksia. Ratamestarin tulee olla perehtynyt ratojen suunnittelun teoriaan. Hänen tulee ymmärtää niitä erikoisvaatimuksia, joita fyysiseltä toimintakyvyltään kovin erilaiset kilpailijat asettavat kilpailun järjestämiselle.

Ratamestarin tulee pystyä paikan päällä arvioimaan useita erilaisia kilpailuun vaikuttavia tekijöitä kuten olosuhteet maastossa, kartan laatu, osallistujien ja katsojien läsnäolo jne.

Ratamestari vastaa radoista ja kilpailun kulusta lähdön ja maalin välillä. Koska virhemahdollisuuksia vakavine seuraamuksineen on paljon, tarkkuussuunnistuksessa on parasta, että ratojen suunnittelu, kartoitus ja valvonta tapahtuvat paikan päällä samanaikaisesti, ihannetapauksessa matalan kasvillisuuden aikaan. Kilpailua edeltävinä päivinä voidaan kasvillisuutta tarvittaessa karsia näkyvyyden parantamiseksi ja kulkemisen helpottamiseksi. Rata painetaan samalla kerralla kuin kartta. Rastiympyröiden tulisi olla halkaisijaltaan 6 mm ja

Tarkkuussuunnistuksen kansainväliset kilpailusäännöt 2016

kohdistuksen tulee olla 0,2 mm tai tarkempi, jotta maastossa rastilippu voidaan sijoittaa vähintään 1 m tarkkuudella. Käytettäessä 1:5000 tai 1:4000 -mittakaavaista karttaa, symbolien tulee olla 50 % suurempia kuin 1:15 000-mittakaavaisissa suunnistuskartoissa.

5. Lisätietoa ja esimerkkejä

Internetsivuilla www.orientering.org ja www.trailo.org on paljon sekä tarkkuussuunnistajille että toimitsijoille hyödyllistä lisätietoa.

Liite 2: IOF:n tekemä päätöslauselma ympäristöystävällistä käytännöstä

Huhtikuun 12.-14. päivänä vuonna 1996 Kansainvälisen suunnistusliiton hallitus totesi, että on tärkeätä säilyttää suunnistuksen ympäristöystävällinen luonne. Suunnistuksessa tulee noudattaa asiakirjan *The GAISF Resolution on the Environment of 26 October 1995* periaatteita:

- terve ympäristö halutaan säilyttää jatkossakin. Tämä periaate halutaan integroida suunnistustoimintaan.
- varmistetaan, että kilpailusäännöt ja tapahtumien järjestämiskäytännöt ovat luonnonsuojelun ja kasvien ja eläinten suojelun periaatteiden mukaisia
- toimitaan yhteistyössä maanomistajien, viranomaisten ja ympäristöjärjestöjen parhaiden mahdollisten käytäntöjen määrittelemiseksi
- erityistä huomiota kiinnitetään paikallisiin luonnonsuojelusäännöksiin, roskattomaan suunnistukseen ja saastuttamisen välttämiseen
- suunnistajien ja toimitsijoiden koulutukseen sisällytetään hyvät luonnonsuojelulliset käytännöt
- parannetaan kansallisten liittojen tietämystä maailmanlaajuisista ympäristöongelmista niin, että ne voivat omaksua ja tuoda käyttöön periaatteet siitä, miten maaseutua käytetään ympäristöystävällisesti suunnistukseen
- suositellaan, että kansalliset liitot valmistelevat maakohtaiset ohjeet ympäristönsuojelun hyviä käytäntöjä varten.

Liite 3: Leibnitzin konventio

Me IOF:n jäsenet, jotka olemme kokoontuneet Leibnitziin, Itävaltaan IOF:n 20. yleiskokoukseen elokuun 4. päivänä vuonna 2000, toteamme seuraavaa:

"On erityisen tärkeää kohottaa suunnistuksen profiilia suunnistuksen suosion lisäämiseksi uusien ihmisten ja maiden keskuudessa sekä olympialajiksi pyrkimisen vuoksi.

Tärkeimmät keinot tämän saavuttamiseksi ovat:

- kiinnostavien, jännittävien ja korkeatasoisten kilpailujen järjestäminen huomioon ottaen kilpailijat, toimitsijat, media, katsojat, sponsorit ja yhteistyökumppanit
- TV:n ja internetin kiinnostuksen herättäminen
- Tavoitteenamme on:
- lisätä urheilulajimme näkyvyyttä järjestämällä tapahtumia lähempänä ihmisiä
- tehdä kisakylät viihtyisämmiksi kiinnittämällä enemmän huomiota suunnitteluun ja rakenteiden laatuun
- lisätä tunnelmaa ja jännitystä kilpailukeskuksessa niin, että sekä lähtö että maali sijaitsevat siellä
- lisätä näkyvyyttä televisiossa ja muissa medioissa varmistamalla, että tapahtumissamme on paremmat mahdollisuudet tuottaa jännittäviä urheiluohjelmia
- parantaa median edustajien palvelua (mm. kommunikaatiovälineet, pääsy kilpailijoiden läheisyyteen lähdössä, maalissa ja metsässä, jatkuva väliaikapalvelu, ruoka- ja juomatarjoilu)
- kiinnittää enemmän huomiota sponsoroiden ja yhteistyökumppaneiden esille tuomiseen IOF:n tapahtumissa

Me IOF:n jäsenet toivomme, että nämä näkökohdat otetaan huomioon kaikkien tulevien IOF:n kilpailujen järjestelyissä."

Liite 4: Hyväksytyt leimausjärjestelmät

Vain IOF:n hyväksymiä elektronisia leimausjärjestelmiä voidaan käyttää. IOF:n internetsivuilla on ajantasaiset tiedot hyväksytyistä versioista.

Tarkkuussuunnistuksessa hyväksytyjä järjestelmiä ja versioita ovat (tammikuu 2016):

- Emit-leimaus- ja ajanottojärjestelmä version 3 e-kortilla.
- SportIdent, kaikki versiot. Tempossa suositellaan kuitenkin elektronista korttia, johon mahtuu 64 tallennusta.

Sekä Emit- että SportIdent-järjestelmää käytettäessä kilpailija vastaa siitä, että elektroninen leimaus on tallentunut korttiin. Tämä varmistetaan niin, että:

- Emit-järjestelmässä kortin näytössä näkyy ilmoitus, että leimaus on siirretty. Tärkeää on laittaa kortti valittuun leimasimeen suoraan edestä, ilman että korttia viedään muiden leimausyksiköiden yli.
- SportIdent-järjestelmässä korttia ei saa poistaa ennen kuin vastaussignaali on saatu.

Jos uudenkin yrityksen jälkeen vaikuttaa siltä, että leimaus ei ole siirtynyt elektroniselle kortille, kilpailijan tulee käyttää varmistukseksi pihtileimasinta. Kartan mukana tulee kortti, jossa on muutamia leimausruutuja.

Elektronisen kortin tulee näyttää selkeästi, että kilpailija on tehnyt valinnan kullakin rastilla. Kilpailija, jonka leimaus puuttuu tai on epäselvä, ja jolta puuttuu pihtileimasimella tehty varmistus, ei saa pistettä kyseiseltä rastilta, ellei pystytä varmuudella osoittamaan, että leiman puuttuminen tai epäselvyys ei ole kilpailijan omaa syytä, ja kilpailijan tekemä valinta voidaan selvittää muilla tavoin ja varmistaa oikeaksi. Tällaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa voi olla mahdollista tarkistaa tieto leimausyksiköstä.

Liite 5: Tarkkuussuunnistuksen Euroopan mestaruuskilpailut

Tarkkuussuunnistuksen Euroopan mestaruuskilpailujen (ETOC) voittajat ovat virallisia tarkkuussuunnistuksen Euroopan mestareita. Kilpailut järjestetään IOF:n ja nimetyn järjestävän liiton alaisuudessa.

Kilpailussa tulee noudattaa IOF:n tarkkuussuunnistuksen maailmanmestaruuskilpailuja koskevia kilpailusääntöjä, ellei näissä säännöissä toisin määrätä.

1. Euroopan mestaruuskilpailujen periaatteet

Mestaruuskilpailut tulee järjestää seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Osallistujille tulee tarjota teknisesti erittäin laadukas kilpailu.
- Järjestäjän tulee järjestää kilpailut pienimuotoisena, jotta kilpailijoiden matkustusaika ja kustannukset jäävät mahdollisimman pieniksi. Kilpailijoille, joukkueenjohtajille ja muille mukana olijoille tulee myös antaa mahdollisuus tavata toisiaan muualla kuin maastossa.
- Osallistumismaksut tulee pitää alhaisina. Eritasoista ja -hintaista majoitusta tulee olla tarjolla.
- Uusille kilpailijoille on annettava mahdollisuus osallistua kansainväliseen kilpailuun.

2. Tapahtuman ohjelma

Tapahtuma järjestetään joka toinen vuosi (parillisina vuosina). Ohjelma saa kestää enintään 7 päivää ja sen tulee sisältää seuraavat kilpailut: kaksipäiväinen normaalikilpailu, jossa on yksi rata molempina päivinä, tempokilpailu ja viesti. Tempokilpailussa on karsinta ja finaali samana päivänä. Normaalikilpailussa ja viestissä on avoin kilpailusarja ja paralympiasarja, joista kilpailijan voi ilmoittaa vain toiseen. Tempokilpailussa on vain avoin sarja.

Euroopan mestaruuskilpailujen päivämäärät tulee sovittaa yhteen muiden kansainvälisten kilpailujen kanssa. Milloin mahdollista, kilpailut pidetään suunnistuksen muiden lajien Euroopan mestaruuskilpailujen yhteydessä. IOF hyväksyy tapahtuman ajankohdan.

3. Kilpailujen hakeminen ja järjestäjän nimeäminen

Mikä tahansa eurooppalainen liitto, joka on IOF:n jäsen, voi hakea tarkkuussuunnistuksen EM-kilpailuja. Hakemusten tulee olla IOF:n toimistossa ennen tammikuun 1. päivää kolme vuotta ennen tapahtumaa. IOF:n hallitus nimeää järjestäjän. Valinta on virallinen, kun IOF on hyväksynyt sen ja järjestelysopimus on allekirjoitettu. IOF:n tulee nimittää kilpailunvalvoja.

4. Osallistuminen

Tarkkuussuunnistuksen EM-kilpailuihin voivat ottaa osaa kilpailijat, jotka edustavat niitä IOF:n jäsenliittoja, jotka kuuluvat Eurooppaan kansainvälisen paralympiakomitean määritelmän mukaan.

Muita IOF:n jäsenliittoja edustavat kilpailijat voivat ottaa osaa EM-kilpailuihin, mutta heillä ei ole oikeutta Euroopan mestarin titteliin, mitaleihin eikä diplomeihin.

Normaalikilpailuun liitto voi lähettää enintään kuusi kilpailijaa kuhunkin sarjaan. Tempokilpailuun liitto voi ilmoittaa enintään kahdeksan kilpailijaa. Hallitseva Euroopan mestari voidaan ilmoittaa omaan sarjaansa normaalin enimmäismäärän lisäksi. Viestiin kukin liitto voi ilmoittaa kaksi kolmen hengen joukkuetta kumpaankin sarjaan. Vain paremmalla sijoituksella oleva joukkue lasketaan mukaan tuloksiin.

5. Tulokset

Jos yksikin Euroopan ulkopuolinen kilpailija osallistuu kilpailuun, tulee julkaista kaksi erillistä tulosluetteloja. Toinen tulosluettelo näyttää Euroopan mestaruuskilpailujen tulokset ilman Euroopan ulkopuolisia kilpailijoita ja toinen näyttää tulokset, jossa kaikki kilpailijat ovat mukana.

6. Jury

IOF:n hallitus nimittää juryn. Juryn tulee koostua kolmesta äänivaltaisesta jäsenestä, jotka ovat eri liitoista.

Liite 6: Tarkkuussuunnistusviesti

Tarkkuussuunnistusviestissä on normaalikilpailuosio ja tempo-osio jokaisella osuudella. Viestissä käytetään normaalikilpailun ja tempon sääntöjä, ellei näissä säännöissä toisin todeta.

Karanteeni

Kilpailijoilla ei tule olla mahdollisuutta kommunikoida joukkueovereidensa kanssa kilpailun aikana. Järjestäjän tulee järjestää karanteeni.

Hajonta

Viestin normaalikilpailuosuudella tulee olla hajonta. Hajonnan voi järjestää jommalla kummalla seuraavista tavoista:

a) Radalla on esimerkiksi 30 rastia (tai muu kolmella jaollinen luku)

- Ensimmäisen osuuden kilpailija ratkaisee 10 rastia (hän saa valita vapaasti 10 rastia 30:stä), ja tulee sitten vaihtoon.

- Toisen osuuden kilpailija ratkaisee 10 muuta rastia (hän saa valita vapaasti 10 rastia jäljellä olevista 20 rastista), ja tulee sitten vaihtoon.

- Kolmannen osuuden kilpailija ratkaisee jäljellä olevat 10 rastia.

-Viestissä on yhteinen enimmäisaika kaikille kolmelle osuudelle. Aika perustuu vähimmäismatkaan, jonka joukkueiden jäsenet kulkevat. Enimmäisajan voi vapaasti jakaa osuuksien kesken.

- Jos jollain osuudella on ratkaisu yli 10 rastia, numerojärjestyksessä ensimmäinen oikein vastattu rasti hylätään, ja tulevat osuudet eivät voi ratkaista sitä. Tätä jatketaan, kunnes jäljellä on 10 vastattua rastia. Loput rastit voi jakaa vapaasti tulevien osuuksien kesken (ei kuitenkaan yli 10 rastia kummallekaan osuudelle).

- Jos jollain osuudella on ratkaisu alle 10 rastia, numerojärjestyksessä ensimmäinen ratkaisematon rasti merkitään hylätyksi. Tätä jatketaan, kunnes yhteensä kymmenen rastia on ratkaistu tai merkitty hylätyksi.

b) Radalla on esimerkiksi 12 rastia.

- Kilpailijat ratkovat tehtävät samoilla rastipaikoilla.

- Rasteilla voi käydä vapaassa järjestyksessä.

- Hajonta järjestetään niin, että jokaisella tai vähintään 75 % rastipaikoista käytetään eri rastinmäärittäjä eri osuuksilla.

- Yhden lipun tehtäviä ei saa käyttää yli puolella rasteista.

- Enimmäisajan voi vapaasti jakaa osuuksien kesken.

Vaihto

Kaikilla kilpailijoilla on oma kilpailukortti. Sekuntikellon voi antaa vaihdossa seuraavan osuuden kilpailijalle, jotta joukkue tietää käyttämänsä ajan.

Erityinen vaihtojärjestelmä, kun hajontamallia a) käytetään:

Kaikki rastit, jotka on ratkaistu tai hylätty, merkitään selkeästi seuraavan osuuden kilpailijan kilpailukorttiin.

Tempo-osio

Normaalikilpailuosion lisäksi kaikilla kolmella osuudella on 1 tai 2 tempoasemaa, joilla on vähintään 4 tehtävää per asema.

- Aikarasteja tulee olla yhtä monta osuuksilla 1 ja 2. Kolmannella osuudella voi olla useampia asemia.

- Eri osuuksilla voi olla samat tai eri aikarastit.

Tarkkuussuunnistuksen kansainväliset kilpailusäännöt 2016

- Aikarastilla tulee käydä normaalikilpailuosion jälkeen.
- Kolmannen osuuden kilpailijat voidaan laittaa karanteeniin kunnes kaikki joukkueet ovat käyneet läpi normaalikilpailuosion. Sen jälkeen heidät lähetetään tempoasemille senhetkisen tuloslistan mukaisesti käännetyssä järjestyksessä.

Merkittävät muutokset edelliseen versioon

Merkittävät muutokset vuoden 2015 sääntöihin (ei käännetty suomeksi)

- Monesta kohdasta on poistettu joukkuekilpailu ja lisätty viesti. Uusi Liite 6.
- 6.11 WTOC Kilpailijalla tulee olla voimassa oleva IOF-lisenssi.
- 9.4, 9.9-9.11 WTOC Kilpailija saa vaihtaa pätevästä syystä viimeistään kaksi tuntia ennen lähtöä.
- 12.8. WTOC Vaatimukset tempokilpailun karsintasarjojen lähtöjärjestyksen tekemiseksi.
- 23.7 Kilpailijat eivät saa palata takaisin lähdön läpi.
- 23.8./23.9. Myöhäisen lähdön sääntöjä muokattu.
- Liite 5 Euroopan Mestaruuskilpailut: Kilpailut ovat nyt IOF:n alaisuudessa.

Merkittävät muutokset vuoden 2014 sääntöihin (ei käännetty suomeksi)

- 3.4. WTOC:in ohjelma voi kestää enintään 7 päivää.
- 21.2 Selvennys kilpailukortin vaatimuksiin.
- 29.4 Protestimaksu IOF:n suurissa kilpailuissa

Merkittävät muutokset vuoden 2013 sääntöihin

- 1.3 Normaalikilpailussa on muutamia aikarasteja, jotka ratkaisevan tasapisteissä olevien kilpailijoiden sijoituksen.
- 2.9 Viitataan IOF:n protokollaohjeeseen
- 6.5 WTOC Kilpailijoiden määrä joukkueessa on vapaa.
- 6.6 WTOC Alueelliset mestarit saavat lisäpaikan.
- 10.2 Selvennys: joukkueiden saattaa pitää maksaa kuljetuksesta tapahtumaan.
- 12.7 Saman liiton kilpailijoita ei eroteta normaalikilpailun toisen päivän lähtölistassa.
- 15.7 Karttapalan muotoa säättävä sääntö koskee myös normaalikilpailun aikarasteja. Palassa tulee näkyä sekä alue, jossa liput ovat, että paikka, jossa kilpailija istuu.
- 16.4. Kielletyt reitit merkitään karttaan ja/tai maastoon.
- 17.3 Aikarasteilla karttapinolla tulee olla kansilehti. Kilpailija saa valita, käyttääkö karttasarjaa, joka on sidottu, vai karttasarjaa, jossa kartat ovat irrallaan.
- 17.5 Kun toimitsija saa kilpailijalta vastauksen, se kirjoitetaan ylös.
- 17.6 Normaalikilpailussa aikarastilla enimmäisaika on 30 sekuntia (ennen 60 sekuntia) per rasti.
- 18.2 Kielletyt reitit merkitään karttaan ja/tai maastoon.
- 21.12 Kilpailukortit tulee pitää näkymättömissä niin hyvin kuin mahdollista kilpailun ajan, jotta kilpailijat eivät voi nähdä toistensa vastauksia. (Seuraaville säännöille annettu uudet numerot).
- 22.4 Suurennuslasi on sallittu, mutta kaukoputki ja kiikarit eivät.
- 23.4 Esilähdön kello näyttää esilähtöön huudettavien kilpailijoiden lähtöajat.
- 25.1 Normaalikilpailun aikarasteilta ei saa pisteitä.
- 25.2 Normaalikilpailun aikarastien muistiinpanoja muutettu, koska pisteitä ei jaeta ja enimmäisaika on 30 sekuntia.
- 27.14 Kilpailijat ja toimitsijat eivät saa osallistua veikkaukseen.
- 33.3 WTOC Järjestäjän tulee lähettää IOF:lle lyhyt raportti viimeistään kolme viikkoa kilpailun jälkeen.
- Liite 5 EM-kilpailuihin lisätty tempokilpailu.